

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

♥

Cemal Süreya

ONÜÇ GÜNÜN
MEKTUPLARI

♥
CAN

TÜRK YAZARLARI

•

Bu kitap 1990 yılında, İstanbul'da Can Yayınları'nda dizildi.
Şefik Matbaasında basıldı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ISBN 975.510.186-1

© Zuhai Akkanat/Can Yayınları Ltd. Ştd. (1990)

Cemal Süreya ONÜÇ GÜNÜN MEKTUPLARI

MEKTUPLAR

Babıali Cad. Sıhhiye Apt. No: 19 Kat: 2 Cağaloğlu, İstanbul

Telefon: 528 61 13 – 513 51 88

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SEVDA SÖZLERİ'YLE DOLU MEKTUPLAR

ERDAL ÖZ

1.

İnsan niye mektup yazar? Ya yüzyüze gelince anlatmak istediklerini açık açık söyleyemiyordur, ya da o ikinci kişi uzaktadır, onunla yüzyüze konuşma olanağı yoktur, oturur kâğıda döker anlatmak istediklerini.

Öyleyse, ikinci kişiye yazılan bir şeydir mektup. İki kişilik özel bir edimdir. Bu yüzden de gerek yazan, gerekse yazılan açısından çok çok kişiseldir.

İstediği kadar toplumcu özler taşısın, mektup bireyseldir. Bireyseldir ve temelde bir gizliliği vardır. Yazan, ister ki, yazdıklarını yalnızca ona yazdığı kişi okusun. Ama bunun hiçbir güvencesi yoktur. Mektubu alan, aldığı mektubu belki de birilerine göstererek, okutarak onunla övünecek ya da yerecek, ama mektubun acı ya da tatlı tadını birileriyle bölüşmek isteyecektir. Oysa mektubu yazanın, yazdıklarını, yazdığı kişiden başka hiç kimsenin okumayacağı konusunda taşıdığı duygu, belki de mektup yazma özgürlüğünün en itici gücü, en belirgin özelliğidir. Mektup, yazılan kişiden başka okuyucusu olmadığı duygusuyla yazıldığı sürece en güzel yazılır sanıyorum.

Ünlü olmuş kişiler, yazdıkları mektupların, günün birinde toplum önüne çıkabileceğini elbette bilirler, bunu bilerek yazarlar; bu yüzden de yazarken dikkatlidirler, açık vermeye çalışırlar.

Gerçi her güzel mektupta, yazan açısından, aslında bir kendini savunma, kendini kanıtlama çabası vardır. Ünlüler, bunu çok başka boyutlarda, kendilerini çok daha akıllı, çok daha sevimli göstermeye çalışarak çözerler. Bunu da büyük bir ustalıkla becerirler. Çok da güzeldir yazdıkları. *Kafka*'nın Milena'ya, Felice'ye yazdığı o tadına doyumaz mektuplara kim karşı çıkabilir?

Ama bence güzel olan, onların böylesi duygulara kapılmadan, ünlerinin daha yaygınlaşmadığı genç dönemlerinde özgürce yazdıklarıdır. Tıpkı Van Gogh'un daha Van Gogh olmadan önce kardeşi Theo'ya yazdığı mektuplar gibi. Sonsuz bir yazma, anlatma, konuşma, açılma, açıklama, suçlama ve savunma özgürlüğü vardır o genç mektuplarda. Bu tür mektuplar, kendini anlatma biçimleri içinde en soylu olanıdır bence.

İlk gençlik yıllarımda ne çok mektup yazardım. Şimdi, her aldığım mektup, ona yanıt verme sıkıntısını da birlikte getiriyor.

Düşünüyorum da, en çok mektubu, iki yıl arayla, ilk sevdalandığım iki güzel kıza yazmışım. Yıllar sonra da cezaevinde karıma yazdığım aralıksız mektuplar geliyor aklıma. Bu iki dönemin mektupları arasında çok büyük farklar var.

İlk mektuplar, duygu ve düşünce patlamalarının kâğıda özgürce dökülüşiyle oluşuyordu. Hiçbir önyargı, hiçbir ön-sansür olmadan, birilerinin eline geçeceği düşüncesinden uzak, pervasızca yazılmış çok genç mektuplardı. Tanrı bilir, yazdığım mektupların sağına soluna çiçek resimleri de çizmişimdir.

Ama 12 Mart döneminde askeri cezaevinden karıma yazdığım mektuplar, zaten özgürlüklerimin kısıtlandığı bir ortamda yazıldığı, hele ancak görevlilerce okunup sakıncasız bulunursa postaya verileceği için büyük bir dikkatle yazılmış, pek çok şeyin satır aralarına sıkıştırıldığı, belki de daha ustaca yazılmış, ama kesinlikle gerçek duygularımın, düşüncelerimin, korkularımın alabildiğine kâğıda dökülemediği mektuplardı. Sakıncasız mektuplardı. ‘Görölmüşdür’ damgası yemiş mektuplardı. Pulsuz mektuplardı.

Bir de Ardahan’da yedeksubaylık yaparken okumak zorunda bırakıldığım asker mektupları vardı. Hepsi de belli kalıplarla başlar, belli kalıplarla biterdi. Mektubun orta yeri, bütün tanıdıkların bir bir adları sayılarak, uzun uzun "selâm ederim" sözcükleri yinelenerek doldurulduğu mektuplardı. Çizgili dosya kâğıtlarına iğri büğrü harflerle yazılmış ya da bir başkasına yazdırılmış birörnek mektuplardı. Yürek resimleriyle, çiçek resimleriyle süslenmiş mektuplardı. Sık sık da yazan, mektubun ortasına, renkli bir kalemle elinin suretini çizirdi. Genellikle de zarfın içine bir tane ‘asker’ sigarası konulurdu. Asker mektuplarını da cezaevinden yazılmış mektuplardan ayrı düşünmemek gerek. Çünkü onlar da pulsuz mektuplardır.

Pul, bir bakıma, mektubun özgürlük belirtisidir.

2.

Mektupların en güzeli, *Cemal Süreya*’nın kiler gibi olsa gerek. Aşk mektupları. Okuyunca göreceksiniz, bu tür mektupların en belirgin özelliği, önceden tasarlanmış bir biçime bağlı olmadan, duyguların, düşüncelerin önlenemez patlayışının olanca savrukluğu içinde sözcüklerle kâğıda dökölmüş olmasıdır.

Cemal Süreya, her zaman olduğu gibi, bu mektupları da kendi güzel elyazısıyla yazmış. Yazdığı başka mektuplarını da gördüm. Bana da Ankara'ya yazdığı birkaç mektubu vardı. Hepsi elyazısıyla yazılmıştır.

Arapça *mektup* sözcüğünün yazılmış anlamına geldiğini sevgili Ataç'ın 'Okuruma Mektuplar' kitabından öğrenmiştim.

Bence mektubun en belirgin özelliği, yazarın elyazısıyla yazılmış olmasıdır. Cumhuriyet gazetesinin pazar eki olarak çıkan 'Dergi'de her hafta bir ünlünün mektubu yayımlanıyor. Yayımlanan mektuptan alınmış önemli bir cümle, sayfanın üstünde elyazısıyla veriliyor. Bakıyorsanız, Balzac'ın mektubunun üstünde, mektuptan alınmış bir cümle elyazısıyla ve Türkçe yazılmış. Balzac nerden bilsin Türkçe yazmayı. Belli ki gazeteden biri yazıyor o elyazısını. Ama o sayfayı hazırlayan, belli ki mektubun elyazısıyla yazılmış olduğu duygusunu uyandırmak için böyle yapıyor. Çok da iyi ediyor.

Bence de mektup, ancak elyazısıyla yazılınca mektup olur. Yazı makinesiyle yazılmış, faks'la geçilmiş bir mektup, yazarın içtenliğini, elyazısının güzelliğini, çirkinliğini gizleyen, araya üçüncü bir kişi gibi yabancı bir aracın girdiği yapay bir mektuptur.

Çünkü içtenlik, doğallık, mektubun vazgeçilmez özelliklerindendir.

Onüç Günün Mektupları, -okuyunca göreceksiniz- ileride bir gün yayımlanacağı düşünülerek yazılmış mektuplar duygusu vermiyor. Çünkü bu mektuplar, Cemal Süreya'nın '72 Temmuz'unda yazdığı gençlik mektuplarıdır. Belli ki çok kişisel, çok özel mektuplar.

Aşk dolu mektuplar.

Aşk mektupları, bir tür yazılı sevişmedir.

Bu mektuplar, belki cinselliğin ağır basmadığı mektuplar. Ama başka türlü de olamazdı. Çünkü hastanede ölüm-cül bir ameliyata yatmış olan sevgiliye yazılmış mektuplar bunlar. Sevdiği kadına yaşama sevgisi aşılamaaya çalışan, güç veren, güven veren, sevgi yüklü mektuplar.

Şiirimizin son döneminin en büyük ustalarından biri olan Cemal Süreya'nın, on üç gün boyunca aralıksız yazdığı bu mektuplara, aslında tek ve uzun bir mektup gözüyle bakmak daha doğru. Biçimsel açıdan Oscar Wilde'ın 'De Profundis'i gibi.

Gündelik yaşamın sıkıntıları içinde, bir yandan yaşam kavgası verirken, bir yandan da bütün boyutlarıyla şiiri yaşayan bir küçük devlet memurunun uzun bir aşk mektubu.

'Onüç Günün Mektupları'nı Zuhal Akkanat yayımlanması için bana getirdiğinde önce çok sevinmiş, sonra da çok tedirgin olmuştum. O gün Zuhal Hanım, bu mektupların yazılış öyküsünü de anlatmıştı bana. Çok ilginçti. Bir kere bu mektuplar, Cemal Süreya'nın yazdığı mektuplar arasından seçilip derlenmiş mektuplar değildi. Bir tek kişiye yazılmıştı-lar. Sevgiyle yazılmıştı-lar. Ve on üç gün boyunca aralıksız yazılmıştı-lar. Korunması, bir çiçek gibi koklanması, saklanması gereken mektuplardı.

Ölümünün üzerinden daha bir yıl bile geçmemişken, yakın dostum olmasa da, çok eskiden beri tanıdığım, sevdiğim, şiirlerine vurgun olduğum Cemal Süreya'nın bir dönem karısı olmuş Zuhal Akkanat'a, on üç gün boyunca yazdığı bu çok özel mektupları yayımlamam, ortaya çıkarmam doğru olur muydu?

Mektupların tümünü okuyunca tedirginliğim geçti. Başkalarının da bu güzel mektupları okuması gerektiğine inandım. Açıklanmasıyla, herkesçe bilinmesiyle Cemal Süreya'-

nın değerine, kişiliğine, anısına gölge düşürecek hiçbir sakıncalı şey yoktu bu mektuplarda.

Şiirimizin bu büyük ustasının –bence büyük bir düzyazı ustasıdır– mektup türünün en güzel örneklerini verdiği, düzyazı alanındaki ustalığını hangi boyutlara götürdüğü açısından, özellikle de Cemal Süreya şiirini inceleyecek olanlara önemli bir kaynak olacağını düşünerek bu mektupların yayımlanmasının yararlı olacağı kanısına vardım.

Onüç Günü'nün Mektupları'nın yazılış öyküsünü de kısaca anlatmalıyım.

Cemal Süreya, ilk eşi Seniha Hanımdan ayrılmıştır. Bu ilk eşinden Ayçe adında bir de kızı vardır.

1967 yılı ilkbaharında İstanbul'da, Beyoğlu'nda, Çiçek Pazarında, Türk Edebiyatçılar Birliği Lokalinin açılış töreninde Cemal Süreya, Zuhall Akkanat'la karşılaşır. Zuhall Hanım, bu tanışmayı ve ötesini şöyle anlattı bana:

"Gece kalabalık ve neşeliydi. Bir ara Cemal Süreya yanıma yaklaştı ve 'Benimle evlenir misin?' dedi. Yakınlaşmayı çok iyi bilen biri olduğu için önceleri kaçtım ondan. Daha sonra rastlaşmalarımız, yakın duygusallığımız, nişan yüzüğünü Kapalıçarşı'da bir çayhanede takmışlığımız, altı ay sonra yıldırım nikâhıyla noktalandı. Nikâh tanıklarımız: Muzaffer Buyrukçu ile Tevlik Akdağ idi. Ercüment Uçarı da tek konduğumuzdu. Evimizin gecelerini Ülkü Tamer, Gülsün Tuncer, Muzaffer Buyrukçu süslerdi."

Zuhall Hanımın da ikinci evliliğidir bu. Tıpkı Cemal Süreya gibi onun da ilk eşinden İçsel adında bir kızı vardır.

Sonra Cemal-Zuhall çvliliğinden *Memo Emrah* adlı bir oğul dünyaya gelir. Bu mektuplar boyunca Cemal Süreya'nın bu oğula düşkünlüğü açıkça görülecektir.

Memo adını, Cemal Süreya, çocuk daha doğmadan koymuştur. Bunu, daha önceki mektuplarından çıkarıyorum.

Cemal Süreya, o sıralarda Ankara'da Maliye Tetkik Kurulu'nda görevlidir. Zuhal Hanım ise İstanbul'da, Sosyal Sigortalar Kurumu'nda, muhasebe bölümünde çalışmaktadır.

Cemal Süreya'nın gerçek adı *Cemalettin Seber*'dir. *Cemal Süreya* adı, onun yazarlık adıdır.

Zuhal Seber de şiirler yazıp yayımlamaktadır; o da şiirlerinde *Elif Sorgun* adını kullanmaktadır.

Sonunda Memo Emrah doğar.

Aradan üç yıl geçer. Zuhal Seber'in ağır bir ameliyat geçirmesi gerekir. Cemal Süreya İstanbul'a gelir. Kadıköy yakasında, Mühürdar'daki evlerinde Memo Emrah'la kalır. Zuhal Hanım, sonu belki de felçle bitecek o ağır ameliyatı başarıyla atlattır. İyileşir. Hastaneden çıkar.

Zuhal Hanımın hastanede kaldığı bu on üç gün boyunca, Cemal Süreya, her yerde, bulduğu her köşede oturur ona mektuplar yazar. Sonra ziyaret günleri onu görmeye gider, yazdığı mektupları ona bırakır. Hastaneden çıkar çıkmaz da yeni bir mektuba başlar. Tam on üç gün sürer bu mektup yazma işi.

Bu kitaba *Onüç Günü'nün Mektupları* adını Zuhal Hanım düşündü.

Mektupları tarih sırasına göre yayımlarken, Cemal Süreya'nın çok güzel, çok kişilikli elyazısını da olduğu gibi kitaba almadan edemedim.

Mektuplar, Türk Dil Kurumu'nun, 40. yıldönümü dolayısıyla bastırıp üyelerine dağıttığı bloknot sayfalarına yazılmış. Her sayfanın üstünde Türk Dil Kurumu'nun basılı başlığı var:

TÜRK DİL KURUMU'NUN 40. YILDÖNÜMÜ

(12 Temmuz 1932 — 12 Temmuz 1972)

larsın. Ben ölene dek yayımlanarak yaşayacağım. İstersen

Okuyunca göreceksiniz, Cemal Süreya sürekli bir kız-çocuğu özlemindedir. Bu doğmamış kızının adını da koymuştur: *Elif Zeyno*.

Baştan sona *Sevda Sözleri*'yle dolu bu güzelim mektupları günışığına çıkardığım için mutluyum. Edebiyatımızda büyük bir yeri olan Cemal Süreya'nın önemli bir yapıtı olarak bakıyorum bu kitaba.

Erdal Öz

ONÜÇ GÜNÜN MEKTUPLARI

Zuhal'im, hayat!

Hayatımsın.

Bunu bilmeni isterim. En önce bunu bilmeni. Bir de şeyi bilmeni isterim: benden yanlış yere, yok yere kuşkulanıyorsun. Sana hiçbir zaman hayınlık etmedim ben. Edemem. Kaç yıldır evliyiz, yan yanayız. Hâlâ başım dönüyor senlen, eşrikim senlen, seviyorum seni. Her geçen gün daha büyük bir aşkla. N'olur, akkavakkızı, anla beni. Bu sevgimi hor görme. Kendininkine uydur, yakıştır. Bu satırları ilk evimizin altındaki kahvede yazıyorum. Ve ben seni o ilk günlerdekinden daha büyük bir tutkuyla seviyorum. Biz iki ayrı ırmak gibi ayrı yerlerden kopup geldik, kavuştuk bir noktada, yanibaşımızdan küçük bir kol da alarak büyük bir nehir meydana getirdik; birlikte akıyoruz şimdi. Nicedir bu böyle. Hep de böyle olacak. Denize dökülene, ölene dek. bizim için tek koşul mutluluk olabilir. Hiçbir şey bozamaz birliğimizi. "Üçüz, gözüz biz." Sen de öyle düşünmüyor musun? Ne tuhaf, son bir iki ayda seni, benden biraz uzaklaştın, araya mesafeler, tedirginlikler so-

12 Temmuz 1972.

İthal'im, hayat!

Hayatım sen.

Bunu bilmeni isterim. En önce bunun bilmeni.
Bir de iyi bilmeni isterim benden yanlır yere,
yok yere kışkırtıyorsun. Sana hiçbir zaman
hayırlık etmedim ben Edemem. Kaş yıldır evsiz,
yan yanayız. Hâlâ başım dönüyor senle, esiriken
senle, seviyorum seni. Her geçen gün daha büyük
bir aşkla. N'olur, aşkavakızı, anla beni. Bu
sevgimi her görür. Kendininkine uydur, yakıştır.
Bu satırları ilk evimizin altındaki kâhrede
yazıyorum. Ve beni Seni o ilk günlerdekinden
daha büyük bir tutkuyla seviyorum. Biz iki
ayrı olmak gibi ayrı yerlerden kopup geldik,
kavuştuk bir noktada, yarı başımızdan küçük
bir kol da alarak büyük bir nehir meydana
getirdik; birlikte akıyoruz şimdi. Nicedir bu böyle.
Her de böyle olacak Denize dökülene, ölene
dek. Bizim için tek koşul mutluluk olabilir.
Her şey bozamaz birliğimizi "Üçüz, gözünüz biz".
Sen de öyle düşünmüyor musun? Ne tuhaf,
son bir iki ayda Seni benden biraz uzaklaştın,
araya meşafeler, tedirganlıklar sekuyorsun diye
düşünürken, o sırada sen de aynı şeyleri düşün-
müyormuşsun. Bunlar aşkın halleri, aşkın za-
man zaman kişinin önüne çıkardığı engeller, engeller
herhalde. Bunu böyle yorumlamak gerekir Bir de
seviyorum Seni. Tek dahım sen. Memo'yla birlikte,

kuyorsun diye düşünürken, o sırada sen de aynı şeyleri düşünüyormuşsun. Bunlar aşkın halleri, aşkın zaman zaman kişinin önüne çıkardığı ezinciler, üzüncüler herhalde. Bunu böyle yorumlamak gerekir. Bir de seviyorum seni. Tek dalımsın. Memo'yla¹ birlikte, ama ondan da öncesin. Bunu böylece bilesin. Bilinmelidir bu.

*

Kahvenin önünden otomobiller geçiyor. Bir tane de at arabası. Seni düşününce o atı da seviyorum. Çay içiyorum. Artık ıhlamur içeceğim. Ne yumuşak, çağrışımlı, bağışçı, düşcül şeydir ıhlamur. Evimizin önünde bir ıhlamur ağacı olsun. Sen saksıda da yetiştirebilirsin ıhlamuru. Gece yataкта Memo'yla hep seni konuştuk. Susunca seni sustuk. Uyuyunca seni uyuduk.

*

Akşamları eve döneyim, kapıyı sen aç: gözle rin...

Memo okuldan dönmüş olsun. Kaçınıcı sınıfta olsun?

*

Duygulu bir adamım ben. Bir film görmüş tüm eskilerde; bir Fransız filmi; adı: "Jesuis un Sentimental." O filmdeki adam gibi miyim nedir?

1. *Memo Emrah*: Cemal-Zuhal evliliğinden doğan oğulları. Ne yazık ki Memo Emrah, bu kitabın çıkmak üzere olduğu günlerde bir kaza kurşunuyla ölmüştür. (Yay.)

Öfkem belli olur, coşkum ortaya çıkar da sevincim, üzücüm dibe akar, orda büyür.

*

Yalnız seninle güçlüyüm. Sen olmasan bir anlamım olamaz. Sev beni.

*

Yaşayacağız.

*

Her şeyimi sana borçluyum. Sana rasladığım sıralar yıkıntılıydım. Sen onardın beni. Tuttun elimden kaldırdın. Ben de ekmek gibi öptüm alınma koydum seni, kutsadım.

*

Aşk büyüdü, aşk!

*

Sen hastanedeyken her gün yazacağım sana. Seni nice sevdiğimi anlatacağım.

*

Yüzüğünden öperim.

*

Bundan sonra her şey daha güzel, daha iyi olacak, inan buna. Güçlü olacağız her zamankinden. Efendice, dürüst, vakur, yaşayacağız bu dünyada. Şimdiye kadarki gibi. Kimin malında gözümüz olmuş, kimin karısına, kızına göz değdirmişiz. Kime kıl kadar kötülüğümüz olmuş.

*

uma ondan da öncesin Bunu böylece bilersin Bilin-
melidir bu.

*

Kahunun önünden otomobiller geçiyor. Bir ta-
ne de at arabası. Seni düşününce o atı da sevi-
yorum Çay içiyorum. Artık ıhlamur içeceğim. Ne
yumursak, çayırımsı, bağırsı, düşümlü şıydır ıhlamur.
Esimizin önünde bir ıhlamur ağacı olsun. Sen
sakarda da yetistirebilirsin ıhlamur. Gece yatağa
memo'yla hep seni konuştuk. Susunca seni sustuk.
Uygunca seni uyuduk.

*

Akşamları eve dönüyorum, kapıyı sen aç; gözlerim...
Memo okuldan dönmüş olsun. Kaçınca sınıfta
olsun?

*

Doğulu bir adamım ben Bir film görmüştüm
estlerde; bir Fransız filmi; adı: "Je suis un sentimental"
O filmdeki adam gitmiyormu nedir? Öfkem belli
olur, coşkum ortaya çıkar da sevincim, üzgünüm
libe akar, orda hüyük

*

Yalnız seninle gücüyüm Sen olmasan bir
antamım olamaz Sen beni.

*

Yaşayacağız.

*

Her şeyimi sana borçluyum. Sana rastla-
dığım sıralar yıkıntılıydım. Sen onardın beni.
Tuttun elmden kaldırdın Ben de emek gibi öptüm
alınma kaydım Seni, kutsadım.

*

Aşk hüyükü, aşk!

*

Anılar: Şu ağaçlıkların ardındaki binada evlendik. Sen şuradan bir otobüse binip Hendek'e gittiydin, Nihal'le¹ falan. Kemal Tahir'lere gitmiştik, Ülkü Tamer'ler ve Buyrukçu'yla düğün yapmıştık. Avşa'ya giderken kedi için kaygılanmıştık; çavuş; Çavuş I; sonra tuhaf bir şekilde Memo'yu andıran başka bir kedi gelmişti eve. Neydi adı onun? Çavuş I duvara, hayır perdeye sığdıydı. Çavuş II ise öyle şeyler yapmadı. İyi insanlardık. Ay sonlarında cebimizde para kalmıyordu. Sana mavi, ak çizgili bir süveter aldık. Sen bana lâcivert bir pantolon diktirdin. Kıyamıyorum şimdi onu giymeye, eskimesinden korkuyorum. O zamanlar bu et tanzim yeri yoktu. Seviyorum seni. Hava güneşli. Sen hastanedesin şimdi. Biliyorum, benim gelmemi bekliyorsun. Memo okula gitmek istemiyor artık. Senin yokluğun nasıl dokunuyor ona. Okula gidişi senin yokluğunla birleştiriyor olmalı. Bense eski kahvemde oturmaktayım, cebimde iki paket sigara. Karşıda Haydarpaşa garı, gri bir ev ödevi gibi. Adamlar geçiyor, yüz­süz, göz­süz, gülüş­süz adamlar.

*

Böyle şeyler söyleme bana. N'olur böyle şeyler söyleme bana. Şöyle şeyler: "Ankara'ya gelince seni rahatsız etmeyiz..."; "Ameliyatta bir ya-

1. Nihal: Zuhâl'in kızkardeşi. Yazar Mehmet Seyda'nın eşi. (Yay.)

Sen hastanedeysen her gün yazacağım sana Seni
nice sevdiğimi anlatacağım

*

Yüzüğünden öperim.

*

Bundan sonra her şey daha güzel, daha iyi ola-
cak, nan lımar. Güçlü olacağız her zamankinden.
Efendice, dürüst, vakur, yaşayacağız bu dünyada.
İmduye kadarki gibi. Krimin malında gözümüz ol-
muş, krimin karısına, kızına göz değdirmişiz Kime
kil kadar kötülüğümüz olmuş.

*

Anılar : şu ağaçlıkların ardındaki binada
evlendik Sen şuradan bir otobüse binip Zeydek'e
gittiydin, Nihal'le falan. Komal Tabiri'lere gitmiştik,
Ülhi Tamer'ler ve Büyükcü'yle diğün eylenmiştik.
Aşa'ya giderken kedi için kaygılanmıştık; Çavuş;
Çavuş I; sonra tuhaf bir şekilde Memo'yu andıran
başka bir kedi gelirdiydi ~~ede~~. Neydi adı onun?
Çavuş I duvara, hayır perdeye sığdıydı Çavuş II
ise öyle şeyler yapmadı İyi mısınlardık. Ay son-
larında cebimizde para kalmıyordu. Sana manı,
ak çizgili bir süeter alıydık. Sen bana laciuerde
bir pantolon diktiydin. Kuyamıyordum, ~~şimdi~~
onu giymeje, eskimesinden korkuyordum. O zaman-
lar bu et tanjım yeri yoktu. Seviyordum Seni
Hava güzelsi Sen hastanedesin şimdi. Biliyorum,
binom gelmeni bekliyorsun. Memo' okula gitmek
istemiyor artık Senin yokluğun nasıl dokunuyor
ona. Okula gidişi Senin yokluğunla birleştiriyor
olmalı. Ben se eski kahvemde oturuyordum, ce-
hinde iki paket sigara. Karşıda Haydarpaza-
gar, gri bir ~~es~~ ödeni gibi Adamlar geçiyor,
yüzüğü, göz süz, gülüşsüz adamlar.

*

nım eksik kalırsa senden ayrılıyorum..."; n'olur, söyleme böyle şeyler. Ben sözler karşısında renk vermem, ama içime atarım onları. N'olur, zulmetme bana. Biz sadece birleşmiş değil, aynı zamanda kaynaşmış, hal-hamur olmuş, üç olmuş, göz olmuş kimseleriz. Sen ve ben yok. Sen-ben var. Bil bunu. Aslında bilirsin de bunu. N'olur! Ha?..

*

Evet, anılar. Nice serüven geçirdik, ne dostluklar eskittik, bir biz ikimiz kaldık ayakta. Aynı sapta tüveyçlerini birbirine dönmüş iki çiçek gibiyiz; bir de tomurcuğumuz var.

*

*"Dolanırım Paris'imın sokaklarını
Orda ölmeye cesaretim yok"* (Apollinaire)

*

Dinle ak bakışlı bir çeşme söylüyor
Kaç yıldır akarım bilmeim pazar yerini

*

O çeşme gibiyim ben de. Sen de o çeşme gibisin.

*

Seviyorum seni.

*

Güvercinler rıhtımı eleştiriyor.

*

Zuhal'im, Elif'im, kolum kanadım.

Böyle şeyler söyleme bana N'olur böyle şeyler söyleme
bana. Şöyle şeyler "Ankara'ya gelince seni rahatlat-
tırabiliriz..."; "Ameloyatta bir yarım eksik kalırsa senden
ayrılırım.."; N'olur, söyleme böyle şeyler. Ben sözler
karşısında renk vermem, ama içime atar m onları
N'olur, zulmetme bana. Biz sadece birleşmiş değil,
aynı zamanda kaynaşmış; hal-hamur olmuş, iç olmuş,
göz olmuş kimseleriz. Sen ve ben yok Sen-ben var
Bir hımm Aslında birbirsin de hımm. N'olur! İla?..

*

Evet, anılar. Nice serüven geçirdik, ne dostluklar
estittik, bir biz kimiz kaldık ayakta. Aynı saptas
tüveçlerini birbirine dönmüş iki çiçek gibiyiz; bir de
tomurcujumuy var.

*

"Delomusun Paris'inin sokaklarına
Orda ölmeğe cesaretim yok" (Apollinaire)

*

Donle ak bahırlı bir çeşme söylüyor
Kaç yıldır akarım bitmem pazar yerini

*

O çeşme gibiyim ben de Sen de o çeşme gibisin.

*

Seviyorum seni

*

Güneciler ruhımı elştiriyor

*

Zuhal'ım, Elif'ım, kolum kanadım.

*

Yıgacaksın, değil mi, vorten bütün yemekleri?

*

Ay hiç kin tutmuyor.

*

*

Yiyeceksin, değil mi, verilen bütün yemekle-
ri?

*

Ay hiç kin tutmuyor.

*

Bana her yönden güveniyorsun, değil mi?

*

Anam benim. Yavrum.

*

Bilmediğimiz kır kahvelerine gidelim. Ayran
içelim.

Eve dönüp azıcık rakı içelim, beyaz peynir ve
domatesle.

Evin ev olduğunu, evin şu bir günlük sensizli-
ğinde anladım. Memo da anladı. Anladık ki dün-
yada en büyük acı sensizlik. N'olur, sensiz koma
bizi.

*

Bir günler Kars'taydım. Kudura kudura akı-
yordu Delice çayı. Aklımda hiçbir şey yoktu. Çün-
kü o sıralar sana raslamamıştım daha. Sonra sen
çıktın geldin. Ortalığı güzelledin. Beni ben ettin.
Memo'yu var kıldın. Sen de bizimle var oldun,
unutma bunu.

*

Sözcükler değişiyor.

Bana her yonden güveniyorsan, değil mi?

*
Anam benim Yaşam

*

Bilmediğim bir kahvelerine gidelim. Ayran içelim.

Eve dönüp aysık rabe içelim, beyaz peynir ve domatesle.

Evin en aldığını, evin şu bir günlük sensizliğinde
anladım. Memo da onları. Anladık ki dünyada en
büyük acı sensizlik. N'olur, sensiz koma lizi

*

Bir günler Kors'taydım. Kudura kudura akıyordun
Delice çay. Akımda hiç bir şey yoktu. Çünkü o sı-
ralar sana raslamamıştım daha. Sonra sen çıktın
geldin Ortaya güzelledin Ben ben ettin Memo'ya
var kıldın. Sen de lizimle var oldun, unutmama bunn.

*

Sözcükler değişiyor.

Anılar sözcüklerini değiştiriyor

*

Gilecek, anılardan da güzel olacak.

gün daha iyi olacaktır.

Deneylerden ders alınacak

Çocuklar büyüyecek.

Pilöçler palazlanacak.

*

Yarın güne yazarm

*

Seviyorum seni lizine

Celal Süreyya

Anılar sözcüklerini değiştirmiyor.

*

Gelecek, anılardan da güzel olacak.

Gün daha iyi katarılacak.

Deneylerden ders alınacak.

Çiçekler büyüyecek.

Piliçler palazlanacak.

*

Yarın gene yazarım.

*

Seviyorum seni: biline.

Cemal Süreya

Akşam senden ayrıldıktan sonra dolmuşla Şişli'ye geldim. Ordan Taksim dolmuşuna bindim. Ordan otobüsle Dolmabahçe'den geçerek sizin dairenin önünde durdum. Nihal'e uğradım. Sadi Bey¹ ordaydı. Beş dakika oturdum. Sonra dolmuşla Karaköy. Ordan vapur. Memo geldi. Hemen seni sordu. Annemi artık üzmeyeceğim dedi. Gerçekten bu çocukta büyüklere özgü bir yan var. Her şeyi biliyor, her şeyin farkında. Sabahleyin erken kalktı, ona mavi çizgili blûzuyla lacivert pantolonunu giydirdim.

*

Sen ördasın. Ve ben burda hayatımızı düşünüyorum. Giderken cebime o 100 lirayı gizlice koymayı hiç unutamam. Beykoz'a ilk gittiğimiz gün kazan ve kovalarla su taşıdığımızı, hortumla su taşıdığımızı, asıl onu hiç unutamam. Doğukapısı otobüsüne yetişmek ne güzel oluyordu. Kısacası, çok güzel günler de yaşadık bu arada. Kimsenin tadamayacağı bazı mutlulukları da tattık, sanır-

1. Sadi: Sadi Baran. (Yay.)

12 Temmuz 1972.

Akşam senden ayrıldıktan sonra dalmuşla Sütlüye geldim. Ordan Takım dalmuşuna bindim. Ordan otobüste Dolmabahçe'den geçerek sizin dairenin önünde durdum. Nihal'e uğradım. Sami Beğ erdaydı. Beş dakika oturdum. Sonra dalmuşla Karahöy. Ordan vapur. Memo geldi. Hemen seni sordu. Annemi artık özneyeceğim dedi. Gerçekten bu çocukta büyüklere özgü bir yan var. Her şeyi biliyor, her şeyin farkında. Sabahleyin erken kalktı. ona masni çizgi büyüyle lacivera pantolonunu giydirdim.

*

Sen ordasın. Ve ben hurda hayatımızı düşünüyorum. Giderken cebime o 100 liraya gizlice koymamam hiç unutamam. Beğhoz'a ilk gittiğimizin gün kazam ve kovalarla su taşıdığımızı, hortumla su taşıdığımızı, asıl onu hiç unutamam. Dağkapısı Otobüsüne yetişmek ne güzel oluyordu. Kısacası, çok güzel günler de yazadık bu arada. Komşunun tadamayacağı bazı mutlulukları da tattık, sanırsam. Sonunda gelip Kentin iyice magazinleştiği bir semte yerleştik yeniden. Şimdiyse Başkente yolluyoruz

*

Anlamalısen beni, hırtakım büyüklük sevgilerin peşindeyim. Bazı iddialarım var, onları gerçekleştirmek istiyorum. Bunun dışında çok şey niyetim de, vaktim de olmuyor. Bu konuda işte, asıl bu konuda anlamalısen beni. Hiç bir yönden

sam. Sonunda gelip kentin iyice magazinleştigi bir semte yerleştik yeniden. Şimdiyse başkente yolcuyuz.

*

Anlamalısın beni, birtakım büyük şeylerin peşindeyim. Bazı iddialarım var, onları gerçekleştirmek istiyorum. Bunun dışında çok şeye niyetim de, vaktim de olmuyor. Bu konuda işte, asıl bu konuda anlamalısın beni. Hiçbir yönden kuşku-lanmamalısın benden. Ben ki sana senin şahda-marından daha yakınım, nasıl kuşkulanırsın ben-den? Destekle beni (zaten hep desteklemişsindir) bak neler yapıyoruz. Nelerden ne sular akıtıyo-ruz.

*

Sabah. Saat 7.15. Radyoda bizim türküler.

*

Saat 7.30. Memo gitti. Bu sabahki kahvaltısı oldukça parlak: 2 köfte, 1,5 yumurta, 5 adet üzüm. Öğretmen sana selâm söyledi, ne zaman ameliyat olacağını sordu. "Perşembeye" dedim.

*

"Saadet bir çimendir bastığın yerde biter."

(Oktay Rıfat)

*

İşi bırakmalısın Zuhal. Senin için şart bu. Bak o zaman hayatın nasıl daha rahat, daha gü-

zel olacak. Sabahları 9'a kadar uyursun. Çocuğu daha iyi yetiştirebilirsin. Daha önemlisi:

ELİF.

Elif diye bir kızımız olsun. Romantik bir filmin gösterildiğı bir sinema dönüşü olsun o da. Ya da bir bale dönüşü. Bunu istiyorum ben. Malî durumumuz her şeyi elverir şimdi. O yönlerden hiçbir kaygın olmasın.

Elif.

*

Sen ne güzel bir Elif doğurursun. Başına kurdeleler bağlarsın.

*

Evet, Elif.

*

Şiir yazacaksın. Öyküler, anılar... ve Başkent'in en çekinilen resim eleştirmeni olacaksın. Ol!

*

Ve bir gün Türk Dil Kurumu gibi birleşmemizin 40. yıldönümünü kutlayacağız. Mutlaka!

*

Yarım devam ederim.

kuşkulanmamalıyım henden. Ben ki sana senin şah-
damarından daha yakınam, nasıl kuşkulanırsın
henden? Destekle beni (zaten hep desteklemişsindir)
bak neler yapıyoruz. Nereleden ne sular akıtıyoruz.

*

Sabah. Saat 7.15. Radyoda bizim türküler

*

Saat 7.30. Memo gitti. Bu sabahki kahvaltısı
oldukça parlak; 2 köfte, 1,5 yumurta, 5 adet üzüm.
Öğretmen sana selâm söyledi, ne zaman amelîyat
olacağını sordu. "Perşembe" dedim.

*

"Saadet bir çimentir bastığın yerde biter" (O-Kat)

*

İyi bırakmalısın Zuhre. Senin için şart bu.
Bak o zaman hayatın nasıl daha rahat, daha güzel
olacak. Sabahları 9'a kadar uyursun. Geceleri
daha iyi yetiştirebilirsin. Daha önemlisi;

ELİF.

Elif diye bir kızımız olsun.

Romantik bir filmi gösterildiği bir sinema
dönüşü olsun o da. Ya da bir bale dönüşü. Bunu
istiyorum ben. Mali durumumuz her şeye elveriş
şimdi. O yönlere bir bir bağlanalım.

Elif.

*

Sen ne güzel bir Elif doğurursun. Bazı
kurdelerle bağlarsın.

*

Evet, Elif.

*

Gözlerinden öperim.

Oğlumuz "eşkıya" Memo ellerinden öper.

*

Kalbim seninle gümbür gümbür.

*

Güneş yükseliyor.

*

Hadi!

Senin

Cemal Süreya'n

Sin yazacaksın. Öyküler, anılar... ve Başkent'in en çekimlen resim eleştirmeni alacaksın. Ol!

*

40. Ve bir gün Türk Dil Kurumu gelsi kutlayalım. 40. yıldönümünü kutlayacağız. Mutlaka!

*

Yarın devam ederim.

Gözlerinden öperim.

Oğlunuz "işkaya" Memo ellerinden öper.

*

Kalkım sen de gümbür gümbür.

*

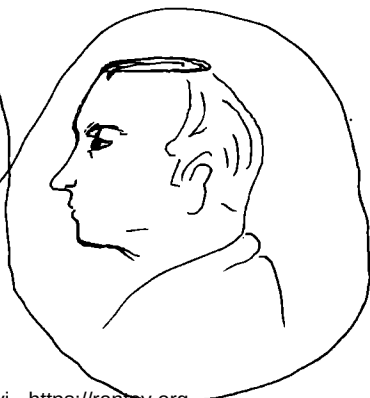
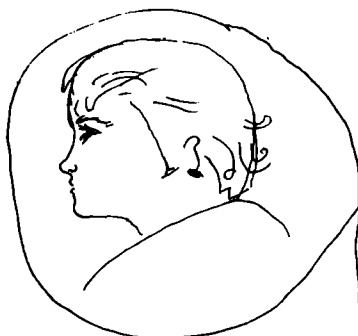
Güneş yükseliyor.

*

Hadi!

Senin

Can Sin

Bizim resimlerimiz bunlar
Benzese de benzemese de

Düşünüyorum da aşk sözcüğünü de biraz eksik buluyorum şu senlen ben arasındaki ilişkiye. Daha büyük, daha sağlam bu bizimki. Aşk onun içinde sadece bir kısım galiba. Ötesinde aşkla birlikte, ama yer yer, zaman zaman onu aşan başka duygular, başka esriklikler, başka baş dönmeleri de var bizde. Seni seviyorum ve senin için her şeyim. Beni seviyorsun ve benim için her şeysin. Bir insan için şu kısa hayatta bundan daha büyük ne olabilir ki. Acaba Mecnun Leylâ'yı elde edip onunla evlenseydi, Ferhat Şirin'e kavuşsaydı, aradan bu kadar yıl geçtikten sonra bizim birbirimize olduğumuz gibi tutkun olabilir miydi? Yangın olabilir miydi? Sen ne dersin buna?

*

Şimdi Gümrük'teyim. Saat 12.15. Nahit Eruz odasında yok. Yemeğe çıkmıştır belki de. Ben de oturdum, sana bu satırları yazıyorum orda. Karşıda bir turist vapurunun güvertesinde yolcular güneşleniyorlar. Galiba bir de yüzme havuzu var güvertede. Biz de gelecek yıl bir kampa gider bol bol denize gireriz. Memo da denize girecek daha

14 Temmuz 1972.

Düşünüyorum da aşk sözcüğünü de biraz eksik buluyorum şu senle ben arasındaki ilişkiye. Daha büyük, daha sağlam bir ligimki. Aşk onun içinde sadece bir kısım galiba ötesinde aşkla birlikte, ama yer yer, zaman zaman onu aşan başka duygular, başka esirlikler, başka baş dönmeleri de var ligdi. Seni seviyorum, ve senin için her şeyim. Beni seviyorsun, ve benim için her şeysin. Bir insanı için şu kısa hayatta bundan daha büyük ne olabilir ki. Acaba Mecnun Leylâ'ya elde edip onunla evlensuydi, Firhat Sürin'e kavussaydi, arıddan bu kadar yıl geçtikten sonra ligim hürriyemize olduğumuy gibi tutkum olabilir muydi? Yangın olabilir muydi? Sen ne dersin buna?

*

Şimdi Gümüşik'teyim. Saat 12,15 Nabit Ery oda-sında yok. Yemeğe çıkmıştır belki de Ben de oturdum, Sana bu satırları yazıyorum orda. Karşıda bir turist vapurunun güvertesinde yalancılar gürleskeniyorlar Galiba bir de yığme havuzu var güvertede. Biz de gelecek yıl bir kampta gider bol bol denize gireriz. Memo da denize girecek daha elverişli bir yaza gel-miş olur o zaman.

*

Madam, aldığım libelleri güzelce kıyarttı. Optalidon ve il de aldım. Bıyaz çizgili giysin de yanımda. İçim titrer senin istediğin bir şeyi yerime getirirken.

*

İçim titrer.

*

elverişli bir yaşa gelmiş olur o zaman.

*

Madam, aldığım biberleri güzelce kızarttı. Optalidon ve pil de aldım. Beyaz çizgili giysin de çantamda. İçim titrer senin istediğin bir şeyi yerine getirirken.

*

İçim titrer.

*

Piliçleri kestim. Hepsini temizledim. İkisini buzluğa attım. Birini bu akşam bizim hayduda yedireceğim. "Annem nerde?" diye soruyor sık sık. "Alnem yerde?" "Annen hastanede, iyileşip gelecek." "Ben gidip bütün iğneleri kırcam." "Aferin, oğlum, Nice'lerde çok uslu durdun, çok beğendim seni." "Çok mu hoşuna gitti?" "Çok hoşuma gitti."

*

Piliçlerin içlerini de kendim temizledim. Zor olmadı. Yalnız banyodaki pisliği temizlemek gerçekten zor oldu. Ama fay, omo derken, sonunda bu işin de üstesinden geldim. Piliçlerin ikisi fena değil boy posça; biri bir güvercin kadar. Onu Memo yiyecek. Piliçleri temizlerken güzel bir yöntem de buldum.

*

Sevgilim.

Piliçleri kestim, elipsini temizledim. İkisini kuyruğa attım. Birini bu akşam bizim hayduda yedireceğim. "Annem nerede?" diye sormaya sık sık "Annem yerde?" "Annem hastanede, iyileşip gelecek" "Ben gidip bütin iğneleri kurcam" "İferin, oğlum, Nici'lerde çok uslu durdun, çok beğendim seni" "Çok mu hoşuna gitti?" "Çok hoşuma gitti"

*
Piliçlerin içlerini de kendim temizledim. Zar olmadı. Yalnız kanyodaki pistiği temizlemek gerçekter gar oldu. Ama fay, homo derken, sonunda bu işin de üstesinden geldim. Piliçlerin ihisi fena değil boypaşça; biri bir güvercin kadar. Onu Memo yiyecek Piliçleri temizlerken güzel bir yöntem de buldum.

*
Sengitim

*
Hayat uzun değil sengitim. Güzel geçirmeliyiz hayatımızı. Elif de gelmeli. Elif her şeyiyle sana benzemeli. Yaşlı günlerimizde bize bir kasek su verir. Memo da ekmeğe ne tuz geçirir. Senin en çok sevdiğim yanlarından biri de, şakakta yaşlı ne anlaşıp bir ağıt gördüğün zaman duyduğunuzmandır. Ne güzel duyduğundur o. Ben de öğliyorum.

*
Hayat için söyle şu dize kalmış alkında. Yabancı bir saundens

"Hayat kırsadır kuzucuklarım
Yine de uzundur kuzucuklarım"

Severim ben bu şu dizeyi İsterim, sen de seversin.

*

Enet kuzucuğum, yine de uzundur hayat

*

Senede bir gün.

"Senede her gün" diye düşünsen bu şarkının bir kısmını sen.

*

*

Hayat uzun değil sevgilim. Güzel geçirmeliyiz hayatımızı. Elif de gelmeli. Elif her şeyiyle sana benzemeli. Yaşlı günlerimizde bize bir kaşık su verir. Memo da ekmek ve tuz geçirir. Senin en çok sevdiğim yanlarından biri de, sokakta yaşlı ve anlaşılmış bir çift gördüğün zaman duygulanmandır. Ne güzel duygudur o. Ben de öleyim.

*

Hayat için şöyle iki dize kalmış aklımda. Yabancı bir şairden:

*"Hayat kısadır kuzucuklarım
Yine de uzundur kuzucuklarım.*

Severim ben bu iki dizeyi. İsterim, sen de sevesin.

*

Evet kuzucuğum, yine de uzundur hayat.

*

Senede bir gün.

"Senede her gün" diye okursun bu şarkının bir kısmını sen.

*

Sana rasladığım gün susuzdum, yalnızdım
Bir çırpıda içtim gözlerini.

*

Özlem, özlem!

*

Sana rasla dıym gün süsüydüm, yaktıydım
Bir çırpıda içtim gözlerimi

*

Öğlen, öğlen!

*

"Ben tâ senin yanında dahi hasretem sana" (Kahia Hatan)

*

Bir de şeyin severim; kınma işe sarılsın dört elle.

*

Memo. Ne güzel çocuğumuy var. Elif daha güzel ol-
cek. Sesi de güzel olur mutlaka. Çünkü sen. Sen ne can
kadınsındır sen. Kırpöklersinin ucuyla sarı söyleyisin
Buram buram tütürsün Cemal Süreya'nın yüreğinde
Sen yanımda ol, gam kasavet çeker gider. Türkülenirim.
Mutluluk gelir elim elim. Burada sözlerinin lümi lü para.

*

Arpaşay'a gidelim, Muzur dağlarına gidelim. Her
yere de gidemeyiz ki

*

Zuhre, arkadaşım!

*

Bencilerin garip biri seni seviyor. Ama sen ne den
yemekleri yemiyorsun diye yersen, "ben sana teşekkür
ederim"

*

Başka nasılsın?

Cemal Süreya

"Ben tâ senin yanında dahi hasretem sana."

(Rabia Hatun)

*

Bir de şeyini severim: kızınca işe sarılırsın
dört elle.

*

Memo. Ne güzel çocuğumuz var. Elif daha
güzel olacak. Sesi de güzel olur mutlaka. Çünkü
sen. Sen ne can kadınsındır sen. Kirpiklerinin
ucuyla şarkı söylersin. Buram buram tütersin Ce-
mal Süreya'nın yüreğinde. Sen yanımda ol, gam
kasavet çeker gider. Türkülenirim. Mutluluk ge-
lir ılım ılım. Sevda sözlerinin bini bir para.

*

Arpaçay'a gidelim, Munzur dağlarına gide-
lim. Her yere de gidilmez ki.

*

Zuhal, arkadaşım!

*

Bencileyin garip kişi seni seviyor. Ama sen ve-
rilen yemekleri yemiyorsun yine. Yersen, "ben sa-
na teşekkür ederim."

*

Başka nasılsın?

Cemal Süreya

Senin eşsizliğin, bulunmazlığın üstüne ne söylesem eksik kalır. Sadelikten korkmayan bir kadınsın bir kere. O köprünün altında vb. satılan balık-ekmekten alıp yemek istemen beni en çok gönendiren şeylerden biri. Sana ondan almak istemeyişimin tek nedeni midenin sağlığını düşündüğündendir. Bunu kaç kez söyledim de sana. Adapazarı'ndaki kızla –neydi adı onun?– çektirdiğin fotoğrafta senin bütün hayat tavrın gizli. En gösterişsiz koşullarda da sen, o koşullardan hiç utanmadan, hiç yüksünmeden, bir ayağını gözüppek bir rahatlıkla ileri atabilirsin. Beni nasıl savunursun sonra. Birisi bana çok şişmanladığımı söylemişti de, hemen saldırıya geçmiş, şişman olmadığımı ileri sürmüştün. Oysa pekâlâ fazla okkalanmıştım o günler. Sen busun işte. Sevdiğini her durumda savunursun, onun kusurlarını görmezsin. Ne sevgilisin sen.

*

Ama Aragon'un şu dizesi de bir gerçek:
"Göğsüne bastırırken kırar sevdiği şeyi."

*

O da var. Kişi kimi zaman çok sevmenin getirdiği yanlışlıklara da düşüyor. Sevddiği şeyi göğsüne fazlaca bastırırken örseliyor onu. Hoyratlaşıyor bir yerde aşk. Acaba bu gerçekten aşkın kaçınılmaz bir gereği mi? Kimi zaman öyle belki. Ama, ben, öyle olmamalı diyorum. İnsanî çizgiden sapmamalı. Aşk insanî çizgide bütünlemeli. Mutluluk da, sanırsam, o zaman bütünleniyor. Güven, mutluluğun temelidir. Güven aşkın ve her türlü aşkın, yani cesaretin, yani kavganın temelidir. Mevhibe'nin İsmet'ten kuşkulanabileceğini aklın alıyor mu? Bu noktada bir özeleştiriyaparsak, sende güvenin, bende bakımın zaman zaman aksar gibi olduğu sonucuna varabiliriz.

*

Ne demiş şair:

"Aşklar da bakım istiyor öğrenemedin gitti."

*

Aynı şair şöyle bir dize de ekleyebilirdi o şiirine:

"Aşklar tam güven istiyor güvenemedin gitti."

*

"İnce vızıltı."

*

Memo bugün denize gitti. Şapkasıyla. İçsel,¹

1. İçsel: Zuhâl'in ilk evliliğinden olan kızı. (Yay.)

Senin eşsizliğin, lülmamazlığın iustine ne söylesem eksik kalır. Sadelikten korkmayan hür kadınsın hür kere. O köprüünün altında v.b. satılan balık-ekmekten alıp yemek istemeyen beni en çok gönen diren şeylerden biri. Sana ondan almak istemeyişimin tek nedeni midenün sağlığına düşündüğüm dendir. Bunu kaç kez söyledim de sana Adapazarı'ndaki kızla -neydi adı onun?- çektiğimiz fotoğrafta senin lütmün hayat tavrın gizli. En gösterişsiz koşullarda da sen, o koşullardan hiç utanmadan, hiç yüksünmeden, hür ayağına gözüpek hür rahatlıkla ileri atabilirsin. Beni nasıl savunursun sonra. Birisi bana çok şişmanladığımı söylemişti de, hemen saldıırıya geçmiş, şişman olmadığımı ileri sürmüştün. Oysa pekalâ fazla okhallanmışım o günler. Sen husun işte. Sevdüğünü her durumda savunursun, onun kusurlarını görmezsin. Ne sevgilisin sen.

*

Ama Aragon'un şu dizesi de hür gerçek:
"Göğsüne bastırırken kırar sevdiği şeyi"

*

O da var. Kişî kimi zaman çok sevmenin getirdiği yanlışlıklara da düşüyor. Sevdği şeyi göğsüne fazlaca bastırırken örseleyor onu. İlozratlayıyor hür yerde aşk. Acaba bu gerçekten aşkın taçınılmaz hür gereği mi? Kimi zaman öyle belki. Ama, ben, öyle olmamalı diyorum. İnsani çizgi den sapmamalı. Aşk

kardeşi Gamze Ezel'le akşamdan geldi. Gece bizde kaldılar. Sabah da Memo Emrah'ı alıp kampa gittiler. Memo, bensiz gitmek istemedi. "Babam gelmezse denize ditmiyorum," dedi. Sonra ben kendisini ikna ettim. "Denize girmemek" ve "başını sabunlamamaları" şartıyla razı oldu gitmeye. Akşam getirecekler. Yarın sabah da onu Perihan'lara götüreceğim.

*

Seviyorum seni.

*

Se-vi-yo-rum.

*

Sen?

*

şimdi gidip sana bir tavuk alacağım. Seversin sen.

*

Sıcak su geldi. Banyo yaptım. Akşam saat 8.30'da Ercü geldi. İçsel'ler evde olduğu için Ercü ile çıktık. Kahveye gidip oturduk. Sen uyuyabildin mi? Verilen yemekleri yedin mi? Tavuğın bir budunu o yanındaki kadına ver, gerisini bir otururda yersen çok sevinirim. Werther de, Charlotte'un üst üste verdiği tereyağlı ekmek dilimlerini atıştırmadan edemiyordu. Unutma bunu.

*

insani çizgide h t nleneli Mutluluk da, samirsam,
o zaman h t nleniyor. Güven, mutluluğun temelidir.
Güven aşk ve her türlü aşk, yani cesaretin,
yani kavganın temelidir. Mevlî'nin Ismet'ten kuş-
kulanabileceğini aklın alıyor mu? Bu noktada
bir  zell sti yaparsak, sende güvenin, h nde bakımın
zaman zaman aksar gibi olduğu sonucuna vara-
biliriz

* Ne demiş şair;

"Aşklar da bakım istiyor öğrenemedin gitti"

* Aynı şair söyle bir dize de ehleyehubindi
o şirine;

"Aşklar tam güven istiyor g venemedin gitti".

* "İnce  zelti"

* Memo l ng n denize gitti. Şaphasıyla. İçsel,
kardesi Ganze Ezil'le akşamdan geldi. Gece l zde ka-
dılar. Sabah da Memo Emrah'ı alıp kampa gittiler.
Memo, kendisi gitmek istemedi. "Babam gelmezse denize
ditmiyorum" dedi. Sonra her kendisini ikna etti.
"Denize girmemek" ve "b z r sabunlamamaları" şartile
raze oldu gitmeğe Akşam getirecekler. Yarın sabah
da onu Perihan'lara götüreceğim

* Scuiyorum seni

* Se-vi yo-rum.

* Sen?

* P ndi g t p sonra bir tavuk alacağım.
Seursin sen.

* Sıcak su geldi' Banyo yaptım Akşam saat
8,30'da Erc  geldi. İçsel'ler evde olduğu için Erc  de

Yaz günleri geldi. Geçen yaz nerdeydik, bu yaz nerdeyiz, gelecek yaz nerde olacağız kimbilir? Anımsayalım o dizeleri yeniden:

*"Hayat kısadır kuzucuklarım
Yine de uzundur kuzucaklarım."*

*

Şişli'de, Okmeydanı dolmuşlarının kalktığı yerde, salaş bir kahvehanede yazıyorum sana bunları. Coca-Cola içtim. Sigara içtim. Az sonra sana koşacağım.

*

Bir çeşmeye koşar gibi koşuyorum sana.

*

Anlasana!

Cemal Süreya

Çıktık Kahveye gidip oturduk. Sen inşaatçisin mi?
Verilen yemekleri yedin mi? Taunum bir lundunu
o yanındaki kadına ver, gerisini bir oturusta
yersen çok sevinirim. Werther de Charlotte'ın
üst üste verdiği tereyağlı ekmek dolomlerini atı-
tırmadan edemiyordun Unutma bunu.

* Yaz günleri geldi Geçen yaz nerdeydik, bu
yaz nerdeyiz, gelecek yaz nerde olacağız kim bilir?
Anımsayalım o dizeleri yeniden

"Hayat kısdır kuzucuklarım
Yine de uzundur kuzucuklarım"

* Sişli'de Olmeydan olmuşlarmın kalhtığı
yerde, salaş bir kahvehane'de yazıyorum sana bun-
ları. Cacacala rötüm Sigara rötüm Oysa sana
koşacağım.

* Bir çeşmeye koşar gibi koşuyorum sana

* Anlasana!

Mal Sürer

Zuhal'ime Beykoz'dan yazıyorum bugün de. Saat 14.30. Sıtkı'nın orda, en uçta oturuyorum. Memo'yu seven o küçük ve efendi çocuk bu yıl da garsonluk yapıyor tatil aylarında. Fazıl Hüsnü 15'te ya da 15.30'da gelir; ben de bu arada sana iki satır yazarak bir de Beykoz'dan sesleneyim diyorum. Hava kapalı. Yağmur bile yağabilir. Saha da maç var. Takım bu yıl ikinci kümeye yükseldiği için daha bir kalabalık seyirci kitlesi var. Bununla birlikte Sıtkı'nın kahve karşığı bahçeye göre oldukça تنها. Bir minibüs şarkısı çalıyor plâkta: "Aklıma gelmeyen başıma geldi." Çayırda yine salıncaklar vb. Ayrıca büyük çadırlar kurulmuş. "Aslanları görün," "180 metre karların altında balıkçılar tarafından bulunmuş şâhâne denizkızını görün!" vb. Ne güzel yer şu Beykoz. Her taraf yemyeşil. (Şimdi de o sevdiğimiz çilhoroz türküğü çalınıyor.) Çiçek tarhları bu yıl daha bir düzenli. Memo olsa şimdi havuzun yanına koşar, yerden topladığı gazoz kapaklarını atardı oraya.

*

Akşam, senin masalı okudum ona. Artık ye-

BEYKOZ, 16 Temmuz

Inhal'ime Beykoz'dan yazıyorum bugün de Saat 14-30. Sitki'nin arda, en ucta oturuyorum. Memo'yu seven o küçük ne efendi 'çocuk bu yıl da garsonluk yapıyor tatil aylarında. Fazıl Hüsni 15'te ya da 15-30'da gelir, ben de bu arada sana iki satır yazarak bir de Beykoz'dan tesleneyim diyorum. Havva kapalı. Yağmur bile yağabilir. Sohada maş var. Takım bu yıl ikinci kütüme yükseldiği için daha bir kalabalık seyirci kitlesi var. Bununla birlikte Sitki'nin kahve karsisi kahveye göre oldukça terbi. Bir minütü sarısa çalıyor plâta: "Aklima gelmeyen başıma gildi" Çayırda yone salıncaılar vb Ayrıca kuyuk çadılar kurulmuş. "Aslanları görüm", "180 metre korların altında balıklar tarafından bulundum? Sâhâne denizkızı görüm!" vb Ne güzel yer tu Beykoz. Her taraf yeşil (Şimdi de o sevdiği miç çeharoz türküsü çalıyor). Çocuk taktıları bu yıl daha bir diğeni. Memo olsa şimdi havuzun yanına koşar, yurden topladığı gazoz kapaklarını atardı araya

* Akşam, senin masale okudum ona. Artık yemek yiyeceğine dair söz verdi. Sabahleyin sütlü alıp kaynatıktan sonra Perihan'a götürdüm ona. Önce biraz çekingenlik gösterdiyse de pek çabuk kaynatı ahlalarıyla Perihan'ların küçük tartı ağızında tartıldı Memo 14 kg geldi. Kilo almıyor bu çocuk! Ben de ilk kez başkalarının yanında tartılmaya cesaret ettim 82 kg. Demek ki son ayda asagi yutari 6 kg vermişim Bu bana güç verdi. Ekime dek 72'ye düşeceğim.

*

mek yiyeceğine dair söz verdi. Sabahleyin sütü alıp kaydattıktan sonra Perihan'a¹ götürdüm onu. Önce biraz çekingenlik gösterdiyse de pek çabuk kaynaştı ablalarıyla. Perihan'ların küçük tartı aygıtında tartıldık. Memo 14 kg. geldi. Kilo almıyor bu çocuk! Ben de ilk kez başkalarının yanında tartılmaya cesaret ettim: 82 kg. Demek ki son ayda aşağı yukarı 6 kg. vermişim. Bu bana güç verdi. Ekime dek 72'ye düşeceğim.

*

Ve Ercü kalabalıktan sıyrılarak ortaya çıktı. Geldi. Kahvesini yudumluyor şimdi. Hem konuşuyoruz, hem mektubuma devam ediyorum. Mutluluk. Kişi ancak eksiksiz bir mutluluğu (nasıl yakalamıştık.) Beykoz'da tadabilir (saçlarından baharı). Bisiklete binen çocuklar geçiyor. Oturulabilecek, iyi, geniş, bahçeli bir evimiz olmalı burda. (Her ânını eksiksiz dün gibi hatırlarım). Karşı masalarda gençler –hepsi de işçi olmalı– bira içiyorlar.

*

Özlem, özlem!

*

Sen de olacaktın ki şimdi...

*

Sensiz hiçbir şey olmuyor. Her tasarımı, her

1. *Perihan*: Cemal'in kızkardeşi. (Yay.)

Ve Erci kalabalıktan sıyrılarak ortaya çıktı. Geldi. Vakiesini indurdu. Şimdi Her konusuyoruz, hem mektubuma devam ediyorum. Mutluluk. Kızı ancak eksiksiz bir mutluluğu (nasıl yakalamıştı) Beykoz'da tadatılır (saçlarımdan bahar). Bisiklete binen çocuklar geçiyor. Oturula bilecek, iyi, geniş, bahçeli bir evimiz olmalı lürda. (Her anını eksiksiz dün gibi hatırlarım). Karşı masalarda gençler -hepsi de işçi olmalı- lürda iştiraklar.

* Öylem, öylem!

* Sen de olacaktın ki şimdi...

* Sensiz hiç bir şey olmuyor. Her zaman, her projem sürüyor. Bir su akıyorsa, bir lülent geçiyorsa, hep seninle seviyorum seni. Perihan o sarı çabmağı verdi Onunla sigaramı yakıyorum.

* Köfteciyle selâmlaştık Bilirsin onun köfte-
lerinin nefasetini.

* Bugün İşse gelecekti sana. Gelmiştir her-
hal. Onun geleceğimi ihtimali beni ferahlatır.
Senin her gün yoklanman gerek çünkü. Neyse, yarın görüşeceğiz.

* Çınarlar, çınarlar.

* Pınarlar, pınarlar.

* Memo'ya sabah kahvaltısını, kuvvetli yedir-
dim. Yalnız, nedense, maharna yemek yemiyor. Ana o yolladığın bacağı bitirdi. Saat 15.30, Fâre gel-
medi daha. Yoksa gelmeyecek mi? Belki de onun
bulunduğu semte yağmur yağıyordu, o yüzden
vazgeçmiştim. Ne olursa olsun, ben geldiğim için
memnunuz. Saat 16.30'a kadar beklerim.

* Birer çay daha içelim mi?

Sensiz hiçbir şey olmuyor. Her tasarım, her projem seninle. Bir su akıyorsa, bir bulut geçiyorsa, hep seninle. Seviyorum seni. Perihan o sarı çakmağı verdi. Onunla sigaramı yakıyorum.

*

Köfteciyle selâmlaştık. Bilirsin onun köftelerinin nefasetini.

*

Bugün İçsel gelecekti sana. Gelmiştir herhal. Onun gelebilmesi ihtimali beni ferahlattı. Senin her gün yoklanman gerek çünkü. Neyse, yarın görüşeceğiz.

*

Çınarlar, çınarlar.

*

Pınarlar, pınarlar.

*

Memo'ya sabah kahvaltısını kuvvetli yedirdim. Yalnız, nedense, makarna yemiyor. Ama o yolladığın böreği bitirdi. Saat 15.30, Fâzıl gelmedi daha. Yoksa gelmeyecek mi? Belki de onun bulunduğu semte yağmur yağıyordur, o yüzden vazgeçmiştir. Ne olursa olsun, ben geldiğim için memnunum. Saat 16.30'a kadar beklerim.

*

Birer çay daha içelim mi?

*

Anımsa: Ortaçeşme, Onçeşmeler, Yalıköy, Akbaba, Dereseği, Doğukapısı, Yûşa Tepesi. Ahmet Hamdi Bey Sokak-15. Tavuklar, horozlar. Yediveren güller. Ekşi erikler. (Duydum ki şimdi ağlıyormuşsun).

*

Dün gece bütün Papirüs'leri ortaya döktüm. Sayı sayı ayırdım. Güç oldu, ama temiz bir sonuç çıktı ortaya. Her sayı ayrı bir paket meydana getirecek. Her kümeden birer sayı ayırarak takım yapmak kolay olacak. Ayrıca hangi sayıların az, hangi sayıların fazla olduğu da meydana çıktı. Böylece, hangi sayıdan çok fazla varsa o fazlalığı tasfiye edebileceğiz giderken. Fazla yük olmasın. Her sayıdan en fazla 50-60 tane götüreceğiz. Bazı sayılardan 100'er tane var oysa. Bazı sayılar ise 25-30 çıkıyor. 50'den fazlasını eyleyim en iyisi. Sen ne dersin bu konuda?

*

Perihan'a o Almanlar yine gelmiş. Bazı hediyeler getirmişler. Bunların arasında ince güzel bir korse ile külot çoraplar var. Çok zarif külot çoraplar. Bunlara senin için talip oldum. Sen bir gör de gerekirse alırız. Ben çok beğendim. Perihan'a olan son borçları da işledim ondaki hesap kâğıdına. Borcumuz 4049.25 lira oldu. Trabzon yağını 27 liradan hesapladık. Seneye bir teneke yağ ısmarladım.

*

Seviyor musun mektuplarımı? Ben seni çok seviyorum.

*

Saat 16.10. Fâzıl gelmedi. Sahadaki maç değişti. Başka takımlar oynuyor şimdi.

*

Çocukluğumu bu ilçede geçirmişim sanki. Öyle içten bir sevgi var içimde Beykoz'a karşı. Evin oraya gitmeyeceğim. Evin başka sahipleri şimdi.

*

Sıtkı sahneyi daha güzel düzenlemiş bu yıl. Perdeler alesta duruyor. Fabrika sinemasında ne oynuyor acaba?

*

Çocuk arabasına koyar getirirdik buraya Memo'yu. Bir gün Zeyno Elif'i¹ de getirelim olur mu? Tükenmez kalemin mürekkebi bitti. Dolma-kalemle devam ediyorum. Bu mürekkebi seviyorum. Senin göz rengini, başka bir açıdan çağrıştıran bir yanı var galiba. Bu mürekkeple de yineleyeyim gerçeği: Seviliyorsunuz, madam. Madam, Oklohoma'ya gitmek isterim sizinle. Şikago'da kalabalık bir caddede yürümek isterim. Zeyno Elif, nerdesin sen allahaşkına.

1. Zeyno Elif: Cemal'in doğmasını istediği kızına koyduğu ad. (Yay.)

* Anımsa Ortacıome, anıçsmeler, Yoluköy, Ahbaba, Deresihî, Doğukapısı, Yüta Tepesi. Ahmet Hlandı Bey Sahah - 15. Taunklar, horozlar. Yedören güller. Eksî erikler. (Duydum ki şimdi ağlıyarmuşsun).

* Dün gece hütin Papirüs'leri ortaya döktüm. Sayı sayı ayırdım güç oldu, ama temiz bir sonuç çıktı ortaya. Her sayı ayrı bir paket meydana getirecek. Her kimeden birer sayı ayırarak takımı yapmak kolay olacak. Ayrıca hangi sayıların, az, hangi sayıların fazla olduğu da meydana çıktı. Böylece, hangi sayıdan çok fazla varsa o fazlağı tasfiye edilebileceğiz giderken. Fazla yük olmasın. Her sayıdan en fazla 50-60 tane götüreceğiz. Bazı sayılardan 100'er tane var oysa bazı sayılar ise 25-30 çıkıyor. 50'den fazlasını eliyelim en iyisi. Sen ne dersin bu konuda.

* Perihan'a o Almanlar yone gelmiş. Bazı hediyeler getirmişler. Bunların arasında nice güzel bir korse ile kütöt çoraplar var. Çok zarif kütöt çoraplar. Bunlara senin için talip oldum. Sen bir gör de gerekirse ahırız Ben çok beğendim. Perihan'a olan sen barçları da işledim omdaki hesap kâğıdına. Borcumuz 4049.25 lira oldu. Trabzon yağını 27 liradan hesapladık Seneğe bir teneke yağ 15 marladım.

* Seviyermişsin mektuplarını? Ben seni çok seviyorum

* Saat 16,10 Fâzel gelmedi Sahadaki maç değişti. Başka takımlar oynuyor şimdi.

* Çocukluğumu bu ilcede geçirmişim sanki. Öyle içten bir sevgi var içinde Beyhoj'a karşı. Evim oraya gitmeyeceğim. Evim başka sahipleri şimdi.

* İtken sahneyi daha güzel düzenlemiş bu yıl. Perdeler ailesta duruyor. Fabrika sinemasında ne oynuyor acaba?

*

Simit ve ay... Olsa da beraber isek.

*

Saat 16.40. Fâzıl yok. Bundan sonra gelmez. Gelmesin. Gelse mektup daha kısa olurdu. O da işime gelmez. Verilen sözü yerine getirmede bizim kuşak kazandı. Bundan sonra gelmesini de istemem. Ne güzel konuşuyoruz Ercü'yle.¹ Birlikte Kadıköy'e döneriz. Hem Fâzıl gelseydi, ne de olsa, rejimi biraz bozacaktım. Şimdi keyfim daha yerinde. Gelmediği için tabii. Gelen gelir arkadaş, gelmeyen donakalır. Bu böyledir. Ve iyidir.

*

Daha önemli bir maç oynanacak ki sahayı ki-rele çiziyorlar şimdi. O maçın birinci devresini seyrettikten sonra gideriz. Saat da bu arada 17 olmuş. Şimdi sen ne yapıyorsun? Oda arkadaşınla mı konuşuyorsun? Pencereden o "yapıp da sonradan pek beğenmediğin bir manzarayı" hatırlattığını söylediğin kartpostal görünümüne mi bakıyorsun? Banyo yaptın mı dün? Beni düşündün mü?

*

Evet, yeniden başlangıçtaki ilk ürpermelere döndük yine. Ama aslında o hiç yitmemişti ki.

*

Okmeydanı uzaktır kuzucuğum.

1. Ercü: Şair Ercüment Uçan. (Yay.)

* Cacek arabasına koyar getirir diye lütfen ya Memi'ye. Bu gün Zeyne Elif'i de getiririm olur mu? Tükennmez kalemin mürekkebi ketti. Dalmakalemle devam ediyorum. Bu mürekkebi sen yarasın. Senin göz rengini, başta hır aşından çağırışın bir yam var galiba. Bu mürekkeple de yoneliyeğin gerçeği Seni yarasın, Madam. Madam, Oklahoma'ya gitmek isterim şimdi. Şöko'da kalabalık bir caddede yürümek isterim. Zeyne Elif, neredesin sen allah aşkına.

* Simit ve çay... Olsa da herakur içsek.

* Saat 16.40. Fıze yok. Bundan sonra gelmez. gelmez. gelmez nektup daha kısa olurdu. O da işime gelmez. Verilen sözü yerine getirmede lüzum kışak kazandı. Bundan sonra gelmesini de istemem. Ne güzel konuşuyorsun Erci'yle. Birlikte Kadıköy'e döneriz. Dem Fıze gelmezdi, ne de olsa, rejimi biraz hoşacaktım. Şimdi keyfin daha yerinde. Gelmediği için tahii. Gelen gelir arkadaş, gelmeyen donakahr. Bu böyledir. Ve iyidir.

* Daha önemli bir maş aynaracak ki sabahı kireçle çözüyorlar şimdi. O maşın birinci deuresoni seyretiltikten sonra gideriz. Saat da bu arada 17 olmuş. Şimdi sen ne yapıyorsun? Oda arkadaşınla ne konuşuyorsun. Pencereden o "yapıp da sonradan pek beğenmedğin bir marşarayı" hatırlattığına toğladığın kartpostal görünümüne mi bakıyorsun? Bana ya yaptın mı din? Beni düşünürsün mü?

* Enet, yeniden başlangıçtaki ilk ürperecelere dön. diğ yon. Ama aslında o hiç gitmemişti ki.

* Okuydum uzaktır kuzuncuğum yon de yakındır kuzuncuğum.

* Yarm yon devam ederim.

* Gözlerimden.

al Sıneya

Yine de yakındır kuzucuğum.

*

Yarın yine devam ederim.

*

Gözlerinden.

Cemal Süreya

Sevgili Zuhal,

Dün Beykoz'dan yazmıştım sana. Bugün de dünün son haberlerini ayrıca vermek gerekiyor. Dün Beykoz'da Sıtkı'nın kahvesinde saat 17.45'e kadar bekledik. Fâzıl Hüsnü gelmedi. Biz de yürüye yürüye Beykoz iskelesinin oraya döndük; niyetimiz artık bir otobüse binip gitmekti. Bir de ne görelim, Ercü'lerin binanın altındaki lokantada Fâzıl Hüsnü oturmuş, pencere önünde içki içmiyor mu? O da bizi farkettiler. Gittik yanına. Meğer o da tam saatinde gelmiş Beykoz'a. Ancak buluşacağımız kahvede anlaşmazlık olmuş. Ben onu Sıtkı'da beklerken, o da beni Dalyan kahvesinde beklemiş. Sana da benim gelmediğim sanısıyla gidip o lokantaya oturmuş. Neyse, yeni bir şişe rakı açıldı. İçtik. İstanbul'a saat 22'de döndük. Gece Perihan'lara gittim. Memo uyuyordu. Gündüz onu plaja götürmüşler. Sabah erkenden çocuğu alarak Kadıköy'e döndüm. Kahvaltıyı Perihan'da yaptı tabii. Tereyağlı-reçelli ekmeği sevdi. Birbuçuk da yumurta yedi. İki adet de zeytin. Yalnız arabaya binerken yine ağladı. Okula gitmek iste-

17 Temmuz.

Sevgili Zehra

Dün Beykoz'dan yazmıştım sana. Bugün de dün'in son haberlerimi ayrıca vermek gerekiyor. Dün Beykoz'da Sıtkı'nın kahvesinde saat 17.45'e kadar bekledik. Fazle Hüsnü gelmedi. Biz de yürüye yürüye Beykoz istiklalının araya döndük; niyetimiz ortalık bir otakuise binip gitmekti. Bir de ne görelim, Ercü'nlerin binanın altındaki lokantada Fazle Hüsnü oturmuş, pencere önünde içi remiyor mu? O da lizi farketti. Gittik yanına, nezer o da tam saatinde gelmiş Beykoz'a. Ancak buluşaca. ğımız kahvede anlaşılmazlık olmuş. Ben o an Sıtkı'da beklerken, o da beni 'Dalyan kahvesinde beklemiş. Sonra da binim gelmediğini sonısıyla gidip o lokantaya oturmuş. Neyse, yeni bir işe ramı acıldı. İştik.

İstanbul'a saat 22'de döndük. Gecce Perihan'lara gittim. Memo uyuyordu. Gündüz onu plaja götürmüşler. Sabah erkenden Çacın alarak Kadıköy'e döndüm. Kahvaltuyu Perihan'da yaptık. Tereyağı-reçilli ekmeği seydi. Bir buçuk da yunurta yedi. İki adet tezeytin. Yalnız arabaya binerken yone ağıladı. Okula gitmek istemiyor. "Evimde oturucam" diyor da başka şey demiyor. Ne yapacağız? Çacın bilinslendikçe ana okulunu daha çok reddediyor. Flaklı da elbet. N'olun isten ayul.

* Altın Dilgi ne Altın eller posta çeklerini Kadıköy postanesinden havale ettim. Saat 10. Eski emimiz altındaki kahveye geldim. Ordayım sonı. Flava yone kapalı. Yone seni düşünüyorum. Baba-lım yorm aneloyata alacaklar mı? Alırlarsa çok iyi olacak, kurtulacaksın.

*

miyor. "Evimde oturucam," diyor da başka şey demiyor. Ne yapacağız? Çocuk bilinçlendikçe anaokulunu daha çok reddediyor. Haklı da elbet. N'olur işten ayrıl.

*

Altın Bilgi ve Altın Eller posta çeklerini Kadıköy postanesinden havale ettim. Saat 10. Eski evimizin altındaki kahveye geldim. Ordayım şimdi. Hava yine kapalı. Yine seni düşünüyorum. Bakalım yarın ameliyata alacaklar mı? Alırlarsa çok iyi olacak, kurtulacaksın.

*

Şana "a" dergisinde yayımlanan şiirimi getiriyorum. Adı: "Onlar İçin Minibüs Şarkısı." Değişik bir şiir. Düzyazıdan korkmayan, düzyazıdan yazarlanan bir şiir. Gerçi bu şiiri biraz biliyorsun. Ama son halini görmedin. Bakalım nasıl bulacaksın.

*

Dün gece saat sabaha karşı 2'de falan Hasan geldi. Avrupa seferinden bize iki karton Gordon Sımart getirmiş yine. Hesap kâğıdına 100 lira daha işlenecek.

*

Bir de Tekelin çok güzel bir votkası çıkmış: Binboğa. Gerçekten çok enfes bir şey, en iyi Rus votkaları ayarında. İçme hiçbir şey koymadan da içilebiliyor. Hani sen derdin ya, "içimser" bir içki.

Yalnız fiyatı fazla. Küçük şişe 20 lira. Bir gün kar-sılıklı içelim, ha?

*

Şiir, hikâye ve roman... her şey yeniden başla-dı.

*

Yine de uzundur kuzucuğum.

*

Steinbeck olsa bizi anlatan bir yapıta şu cüm-leyle başlardı: *"Bu Memo'nun, Memo'nun annesi-nin, Memo'nun babasının ve Memo'nun evinin öy-küsüdür."*

*

Memo'ya evi bağışlamayacak mısın?

*

Tevfik Akdağ

Biraz süt sağ.

*

Yine kavgalanmış Tevfik¹ ile Gülderen.² N'o-lur biz bu bakımdan kimselere benzemeyelim. Bunda senin rolün büyük. Sen ki dişi kuşsun.

*

Yaşlanıp öyle kolkola yürüyelim mi? Ne gü-zel yaşlanırsın sen. (Gümüşümü isterim.)

*

Memo niçin makarna yemiyormuş biliyor

1. Tevfik: Şair Tevfik Akdağ. (Yay.)

2. Gülderen: Tevfik Akdağ'ın eşi. (Yay.)

* Sana "2," dergisinde yazılan şirimi getiriyorum. Adı: "Onlar İçin Montius Sarkisi" Değişik bir şiir. Dişyazıdan korkmıyor, dişyazıdan yararlanan bir şiir. Gerekli bir şiiri biraz biliyorsun. Ama son halini görmedin. Bakalım nasıl bulacaksın.

* Dün gece saat sabaha karşı 2'de falan Hasan geldi. Avrupa seferinden bize iki karton Gordon Smart getirmiş yone. Hesap kâğıdına 100 lira daha işleyecek.

* Bir de Tekelin çok güzel bir votkase çekmiş; Binboğa Gerçekten çok enfes bir şey, en iyi Rus votkaları arasında 'İçme bir şey koymadan da içilebiliyor. İlanî sen derdin ya, "İçimser" bir içki. Yabuz fızatı fızla. Küçük şişe 20 lira Bir gün karşılıklı içelim, ha?

* Şiir, hikâye ve roman... her şey yeniden başladı.

* Yone de uzurduz kuzucugum.

* Steinbeck olsa. Bizi anlatan bir yapıta şu cümleyle başlardı "Bu Memo'nun, Memo'nun annesinin, Memo'nun babasının ve Memo'nun evinin öyküsüdür".

* Memo'ya evi bağışlamayacak mısın?

* Teftek Akıdağ
Biraz süt sağ

* Yone kavgalanmış Teftek ile Gülderen. N'olur biz bu bakımdan konşelere benzemeyelim Bunda senin rolün büyük. Sen ki dişi kuşsun.

* Yaşlanıp öyle kolkola yürünelim mi? Ne güzel yaşlanırsın sen. (Gümüşümü isterim.)

* Memo için maharna yemiyecek biliyor musun, Tak-Tak maharnaların hepsi benindir diyoruz

*

musun, Tak-Tak makarnaların hepsi benimdir di-yormuş.

*

Müjgan Hanım çıktı apartmandan, yamrı yumru yürüdü gitti.

*

Pir Sultan söyler:

*"Yanarım yanarım tütünüüm tütmez
Çıkarım bakarım bülbülüm ötmez
Çalındım çırpındım ellerim yetmez.
Dibi bir kararsız göllerde kaldım."*

*

Yine Pirimizden:

*"Gider isen bu il sana yurt olsun.
Münafıklar aramıza kurt olsun
Ben ölürsem yüreğine dert olsun.
Geçti dost kervanı eğleme beni."*

*

Pir Sultan'a girdim. Birbuçuk ay içinde bu araştırmayı bitirmem gerek. İşin üstesinden gelebilirimsem güzel bir çalışma ürünü çıkacak ortaya. Madam Bovary'nin parasıyla televizyon, Pir Sultan'ın parasıyla çamaşır makinesi alacağım sana. İkisinin bedeli ikisini almaya yetecek. Seni yaşatacağım. Dalım, çiçeğim. Günlerimiz daha iyi ola-

Müjgan Hanım, cıltı apartmandan, yaman yaman
yürüdü, gitti

* Pır Sultan söyler;

"yanarım yanarım titişim titişim
Çakarım bakarım küllüküm ötümez
Çalındım çırpındım ellerim yetmez
Dolu bu kararsız göllerde kaldım"

*

Yone Pırımızdan;

"Göder isem bu il/yurt olsun ^{sana}
Münafıklar aramıza kurt olsun
Ben ölürsem yüreğine dert olsun
Geçti dost kervane eğleme beni"

*

Pır Sultan'a girdim. Bir buçuk ay içinde bu araş-
tırmaya bitirmem gerek. İşin üstesinden gelebilirim
güzel bir çalışma ürünü çıkacak ortaya. Madam
Bovary'nin parasıyla televizyon, Pır Sultan'ın para-
sıyla çamaşır makinesi alacağım Sana. İhtisinin
bedeli ihtisini almaya yetecek. Seni yaşatacağım.
Dalım, çiçeğim. Günülerimiz daha iyi olacak. Çoğulu
Necati Cumali'nin dediği gibi, "Yazar iyi ve güzel olan".

*

Sıcak su vardı Sabahleyin yone banyo yaptım.
Seni sevmek ne güzel!

Kadınım

Yarım

İpek böceği sesli sevgilim!

Celal Süreyya

cak. Çünkü Necati Cumalı'nın dediği gibi,
"Yaşar iyi ve güzel olan."

*

Sıcak su vardı. Sabahleyin yine banyo yaptım.
Seni sevmek ne güzel!

Kadınım.

Yarım.

İpekböceği sesli sevgilim!

Cemal Süreya

Sevgilim, demek yarın ameliyat olacaksın. Bir bakıma da iyi oldu bu. Kurtulacaksın çünkü. Ağrıların bitecek. İnşallah bu son olur. Son olmaması için hiçbir neden yok. Seni çok seviyorum. Dediğin gibi yine yine başlangıca geldik. Başlangıçtaki ilk duyguların katkısızlığına. Bu satırları vapurda yazıyorum. Teknenin sarsıntısından ötürü yazım biraz titrek ve okunaksız oluyor, kusura bakmayasın. Her yerde, her zaman yazmak istedim sana. Her koşulda haykırmak istedim aşkımı, sevgimi, sana karşı olan tutkumu. Vapurda da, otobüste de, hatta yürürken de. Anlayasın istedim beni. Güvenesin, ileriye umut bağlayasın istedim. Sana ameliyat öncesi son yemek olarak komposto ve çorba getirmişlerdi. İçtin mi onları? Söz vermiştin. İyi kızsın sen, eşin bulunmaz. Menendin yok. Bunları ben söylüyorum, anlamalısın. Şimdi saat kaç? Onu bile bilmiyorum. Tek bildiğim, tek düşündüğüm sensin, senin sağlığın, rahatlığın, mutluluğun. Tek şey budur. Yarın sabah kurtulacaksın ve her geçen gün her şey daha iyiye gidecek. Şimdi vapur Haydarpaşa önlerinde ilk dalgakıra-

14 Temmuz 1972

Sevgilim. Demek yarın ameliyat olacaksın. Biri baka-
ma da iyi oldu bu. Kurtulacaksın çünkü. Ağrılar
bitecek. İnşallah bu son olur. Son alınması için bir
bir neden yok. Seni çok seviyorum. Dedğin gibi yine
yine başlangıca geldik. Başlangıçta ilk duygula-
rın katkısızlığına. Bu satırları vapurda yazıyorum.
Teknenin sarsıntısından ötürü yazıyı biraz titrek
ve okunaksız oluyor, kusura bakmıyorsun. Her
yerde, her zaman yazmak istedim sana. Her koşulda
hayırların istedim aşkıma, sevgime, sana karşı olan
tutkuma. Vapurda da, otobüste de, hatta yürür-
ken de. Anlatayım istedim heri. Güvencesin, ileride
umut bağlayasın istedim. Sana ameliyat öncesi son
yemek olarak komposto ve çorba getirmişlerdi. İstin-
mi anlarsın? Söz vermiştin. İyi kişim sen, cain bu-
lunmaz. Memendin yok. Bunları her söylüyorum,
anlatıyorsun. Şimdi saat kaç? Ona bile bilmiyorum
Tek bildiğim, tek düşündüğüm sensin, senin sağlığın,
rahatlığın, mutluluğun. Tek şey budur. Yarın
sabah kurtulacaksın, ve her geçen gün her şey
daha iyiyeye gidecek. Şimdi vapur Haydarpaşa
ölelerinde ilk dalgakıranın ölelerinde. Kaç kez bir-
likte geldik buradan. Ne sözler söyledik. Ne la-
kızmalar oldu aramızda. Ne çaylar içtik. Ne
yollar söyledik, o zaza kızının yanında olursun
aynı bir ferahlık veriyar bana. Oda neydi onun?
Sadakat mi? Her neyse, o sana bahar, seninle il-
gilenir diyorum. Bir de şunu diyorum: geçmiş
günler geleceklenden daha parlak değil. Buna
inanmamı istiyorum. Seni evince seviyorum.

*

nın önlerinde. Kaç kez birlikte geçtik burdan. Ne sözler söyledik. Ne bakışmalar oldu aramızda. Ne çaylar içtik. Ne yalan söyleyeyim, o zaza kızının yanında oluşu ayrı bir ferahlık veriyor bana. Adı neydi onun? Saadet mi? Her neyse, o sana bakar, seninle ilgilenir diyorum. Bir de şunu diyorum: geçmiş günler geleceklerden daha parlak değil. Buna inanmanı istiyorum. Seni evrence seviyorum.

*

Akşam. Evdeyiz. Memo'ya yemeğini yedirdim, Necati Tosuner geldi. Ona biraz rakı sundum. Ben de biraz içtim. Memo'yu uyuttuktan, Necati de gittikten sonra oturdum soyut için yazdığım yazıyı kolayladım. Yazının başlığı: "Deneme Üstüne." Aklımda hep sen vardın. Geçen seferki ameliyatı anımsadım. Sen ameliyat olurken ben ne yapacağımı bilmiyorum, bir yandan da birkaç kuruş elimize geçer diye oturmuş, "Goriot Baba" çevirisine bir iki sayfa eklemeye çalışıyordum. O hastane çıkış gününü hiç unutamıyorum. Derin bir çizgi çekmiş belleğime. Paramız yoktu. Cem yayınevinden 1000 lira alacağımız vardı, ve yayınevi, çok önceden haber vermiş olduğum halde, bu parayı gününde ödememişti, ya da ödeyememişti. Sonuçta o gün seni bir taksiye bile bindirememiştim. Yürüye yürüye Şişli'ye inmiş, ordan

Aksam. Erduyuz. Memo'ya yemeğini yedirdim,
Necati Tosuner geldi. Ona biraz rakı sundum.
Ben de biraz içtim. Memo'yu uyuttuktan, Necati
de gittikten sonra oturdum Soğut içine yazdı-
ğım yazıya kolayladım. Yazının başlığı: "Dene-
me Üstüne". Aklında hep sen vardın. Geçen seferki
ameliyatı anımsadım. Sen ameliyot olurken ben
ne yapacağımı bilmiyordum, bir yandan da lürkaç
kurus, elime geçer diye oturdum, "Gariot Baba"-
çemisine bir tane sayfa eklemeye çalışıyordum.
O hastahane çukur gününü hiç unutamıyorum.
Derin bir çizgi çekmiş belleğime. Paramız
yoktu. Cem yayınevinden 1000 lira alacağı-
mız vardı, ne yayınevi, çok önceden haber
vermiş olduğum halde, bu parayı gününde
ödememişti, ya da ödeyememişti. Sonuçta o gün
seni bir taksiye bile bindirememiştim. Yürü-
ye yürüye Sisli'ye imiş, oradan Karaköy dal-
mışım, Karaköy'den de vapura binmiştik
Ne günlerdi onlar. Bizim sevdamız böyle
günlerden de geçmiştir. Ama biz o günleri de
çok severiz, değil mi? Yaradığımız günlerdir,
bütünümleri tanıdığımız günlerdir. İyi, kötü
günler geçirdik. Çoğunca da iyi günler.
Öperim o günleri.

*

Salonda oturuyorum ve sık sık yatak
odasına giderek Memo'ya yolluyorum. Uyuyor.
Rahatsız bir uyku düzeni var bu çocuğun.
"Çışın var mı yaurum?" "Yok". Dönüyor,
uykusunu sürdürüyor.

*

Karaköy dalmuşuna, Karaköy'den de vapura binmiştik. Ne günlerdi onlar. Bizim sevdamız böyle günlerden de geçmiştir. Ama biz o günleri de çok severiz, değil mi? Yaşadığımız günlerdir, birbirimizi tanıdığımız günlerdir. İyi, kötü günler geçirdik. Çoğunca da iyi günler. Öperim o günleri.

*

Salonda oturuyorum. Ve sık sık yatak odasına giderek Memo'yu yokluyorum. Uyuyor. Rahatsız bir uyku düzeni var bu çocuğun. "Çişin var mı yavrum?" "Yok." Dönüyor, uykusunu sürdürüyor.

Ameliyat günü. Sabah erkenden kalktım. Memo'yu hazırladım. Okula yolladım. Ne tuhaf, en çok bugün ağladı. Sonra ben Soyut için yazdığım yazıyı temize çektim. Çıktım. İskelede Necati Tosuner'le buluştuk. Yazıyı Soyut'a o götürecekti. Vapurla beraber karşıya geçtik. O Cağaloğlu'na gitti. Ben Şişli dolmuşuna bindim. Sana geldim. Yoktun. Oda arkadaşın anlattı, ameliyata biraz geç almışlar seni. Hemşire bir yanlışlık mı yapmış ne. Saat 12'ye kadar odada bekledim. Sigara içtim. Üç aşağı beş yukarı dolaştım. Böyle durumlarda hep kötü şeyler gelir kişinin aklına. Kişi hep en kötü ihtimalleri düşünür. Aslında biliyorum da tehlikeli bir ameliyat olmadığını. Ama her zaman böyle bir duygu var insanda. Gidip çekmeceni açıyorum. Ordan bir sigara alıp içiyorum. Yüzüğün, saatin, nezle mendili, bir tabakçıkta zeytin-peynir vb. Her şeyini bırakıp gitmişsin işte. Burun kemiğimde bir sızlama. Nihal'e de haber vermedik. Saat tam 12'de arabalı sedyeyle getiriyorlar seni. Geçen ameliyata göre daha bir

19 Temmuz 1972

Ameliyat günü. Sabah erkenden kalktım. Memo'yu hazırladım. Okula gılladım Ne tuhaf, en çok lüzüm ağıladı Sonra ben Soyut için yazdığım yazıya temize çıktım Çıktım İskelede Necati Tosuner'le buluştuk Yazıya Soyut'a a götürecektik Vapurla beraber karşıya geçtik. O Cağaloğlu'na gitti. Ben Şişli'deki evime girdim. Sonra geldim. Yoktum. Oda arkadaşın anlattı, ameliyata biraz geç almışlar seni. Hemsire bir yanlışlık mı yapmış ne. Saat 12'ye kadar odada bekledim. Sığara içtim. Üç aşağı beş yukarı doluştum. Böyle durumlarda hep kötü şeyler gelir kişinin aklına. Kişi hep en kötü ihtimalleri düşünür. Aslında biliyorum da tehlikeli bir ameliyat olmadıysa. Ama her zaman böyle bir duygu var insanda. Gıdip çekmeceyi açıyorum. Ordan bir sigara alıp içiyorum. Yüzüğün, saatın, neyle mendili, bir tabakukda jiletin-peynir vb Her şeyini burakıp gitmişsin işte. Burun kemiğinde bir sızlama. Nihal'e de haber vermedik. Saat tam 12'de arabalı sedyeyle getiriyorlar seni. Geçen ameliyata göre daha bir kendinde görünüyorsun. Gözlerinde yaşlar Öpüyorum yüzünden. Kurtuldun diyorum. Kurtulduk! Memo'yu soruyorsun ilk İkinci cümlele canımın çok yandığı vstade. Üçüncü cümlele de şu "yüzüğümü ne saatimi tak! Saatini takıyorum Yanlış takmışım, düzelttin yor sun Yüzüğümü takıyorum. Seni sevdiğimi söylüyorum. Dudaklarında hafif bir kırışık, gözlerinde, her şeyde, bütün acılara,

kendinde görünüyorsun. Gözlerinde yaşlar. Öpüyorum yüzünden. Kurtuldun diyorum. Kurtulduk! Memo'yu soruyorsun ilk. İkinci cümle canının çok yandığı üstüne. Üçüncü cümle de şu: "Yüzüğümü ve saatimi tak! Saatini takıyorum. Yanlış takmışım, düzelttiriyorsun. Yüzüğünü takıyorum. Seni sevdiğimi söylüyorum. Dudaklarında hafif bir kıpırtı, gözlerinde, her şeye, bütün acılara, güçlüklerle karşın, bir sevinç gölgesi. Mutlusun. Sağol! Hayat bu, hayatımız bu bizim. Bölüşegeldiğimiz bu hayatı yine bölüşüp sürdüreceğiz.

*

Yanında kimse olmazsa kendini uykuya daha rahat verebilirsin düşüncesiyle saat 14.15'te yanından ayrıldım. Gidip Doğan Yel'e uğradım. Onunla çıktık. Bir yerde oturup konuştuk. Sonra ben Kadıköy'e, eve geldim. Memo'ya yemeğini yedirdim. Perihan'la Hasan¹ telefon ettiler. Perihan eve gelip çamaşırları, bulaşığı yıkamak istediğini söyledi. Kirli gömleğimi, Memo'nun gömleğini, çorapları alıp Perihan'lara gittik. Yarın okula gitmeyecek Memo. Perşembeyi halasında, cuma ve cumartesiye teyzesinde geçirecek. Pazar da İçsel bakar. Ondan sonra da annen gelir herhalde. Öğretmenine de 10 günlük ücret olarak 150 lira vereceğim yarın. Gerekirse ilerde biz size yine

1. Hasan: Cemal'in kızkardeşi Perihan'ın eşi. (Yay.)

telefon ederiz diyeceğim.

*

Bu geceyi nasıl geçirdin? Tuvalete gittin mi? Gidebildin mi? Oda arkadaşının bu konuda sana bir yardımı olabildi mi? Bunu çok merak ediyorum. Hep aklımı kurcalıyor. Bu geceyi atlatırsan daha rahat olacaksın. Her geçen gün daha iyiye doğru gideceksin.

*

Zuhal'im, umudum.

*

Kendine iyi bak.

*

Gözlerinden, gözlerinden.

*

güçlüklerle karşı, bir sevinç, gölgesi. Mutlusun
Sajal! Hayatın, hayatımız bu ligom. Bütünleş-
gelişimimiz bu hayatı yone bütünleşip sürdüreceğiz.

* Yanında kimse olmazsa kendini uykuyla daha
rahat verebilirsin. Buşoncuyla saat 14 15'te ya-
mından ayrıldım. Gidip Doğan Yel'e uğradım.
Onunla çıktı. Bir yerde oturup konuştuk. Sonra
ben Kadıköy'e, eve geldim. Memo'ya yemek, niye
dirdim. Perihan'la Hasan telefon ettiler. Perihan
eve gelip çamaşırları, lütfen, yitirmiş istediğini
söyledi. Kirli gömleğini, Memo'nun gömleğini, ça-
rafları alıp Perihan'lara gittik. Yarın okula
gitmeyecek Memo. Perşembeyi halasında, cuma
ne cumartesi'yi teyzesinde geçirecek. Pazar da
İşsel bakar. Ondan sonra da Annen gelir her-
halde. Öğretmene de 10 günlük vasiyet olarak
150 lira vereceğim yarın. "Görürse derde boz
soz yone telefon ediyor diyeceğim

*

Bu geceyi nasıl geçirdin? Tuvalette gittin mi? Gi-
dildin mi? Oda arkadaşının bu yanında sana
bir yardımcı olabilir mi? Bunun çok merak ediyor-
um. İler aklıma kurcalıyor. Bu geceyi atlarsan
daha rahat olacaksın. Her geçen gün daha iyiye
dönüşüyor.

*

Zuhâl'ım, umudum

*

Kendine iyi bak.

*

Gözlerinden, gözlerinden.

*

Sabahleyin Memo'ya okula mı gitmek istediğini ni yoksa halasında mı kalmak istediğini sordum. Cevap: "Beni evime götür." Hayır, diye soruyu yineledim: "Okul mu? Hala mı?" "Hala!" dedi. Onu orda bıraktım, dolmuşa atlayarak 7.30'da evin önüne geldim. Okulun arabası geldi. Öğretmene 150 lira verdim. Memo'nun evde kalacağını söyledim. Gerekince yine arayacağımızı sözlerime ekledim. Böylece Memo, kavgasında galip çıktı.

*

Şimdi vapurdayım. Nahit Eruz'a uğrayacağım. Saat 11.30'da da sana geleceğim. Kazandibi getireceğim. Domates ve üzüm belki dokunur. Onları yarın, öbürgün getiririm. Dedikleri gibi çay verdiler mi? Gece inlemişsindir. Ben de uyuyamadım. Kalkıp sana mektup yazdım; bir şiirim var, onunla uğraştım biraz. Perihan gömlekleri, çorapları yıkamış, ütülemiş. İyi oldu onlara gittiğimiz. Perihan bugün hastaneye gelecek galiba. Ben, "Gitme, başka bir gün ben seni götürürüm," dedim.

20 Temmuz 1972.

Sabahleyin Memo'ya abula mı götürmek istediğini yeksa halasında mı kalmak istediğini sordum. Cevap: "Beni evime götür". Hayır, diye soruyu yöneledim; "Okul mu? Hala mı,?". "Hala!" dedi. Onu orda bıraktım, delmoşa atlayarak 7.30 da evin önüne geldi. Okulum arabası geldi. Öğretmene 150 lira verdim. Memo'nun evde kalacağını söyledim. Gerekince yöneleyeceğim diye sözlüme ekledim. Böylece Memo kavuşanda gelip çıktı.

* Şimdi vapurdayım. Nahiit Erey'a uğrayacağım. Saat 11.30'da da sana geleceğim Kazandoti getireceğim. Damates ve üzüm belki dokunur. Onları yarm, ölürgün getiririm. Dedikleri gibi çay verdiler mi? Gece intemişondir Ben de uyuyamadım Kalkıp sana mektup yazdım; lür şirim var, onarla uğrastım lüray. Perihan gömlekleri, çarapları yıkamış, ütilmiş iyi oldu onlara gittogim. Perihan lüğün hastaneye gelecek galiba. Ben, "götme başka lüğün leri seni götürürüm" dedim

Bugün nasılsın? Bir şeyin olup bitmesi olayı önemlidir, ondan sonrası çorap söküğü gibi gelir. Senin durumun da öyle şimdi. Gün günden iyiye doğru yöneleceksin. Akşam Perihan'lara gittim. Gece yine orda kaldık. Memo bugün de orda. Nihal'lere belki yarın götürürüm. Alıştı çünkü. Dicle ile oynayıp duruyorlar. Perihan'a demiş ki: "Benim bir halam daha var; ben onu daha çok seviyorum. Çünkü o daha güzel." Görüyorsun oğlunun azizliklerini, muzipliklerini. Perihan onun gerçekte çok uslu ve utangaç bir çocuk olduğunu söylüyor.

*

Dün Perihan gelmiş demek. Nasıl geldiğinin, seni nasıl bulduğunun serüvenini anlattı. İyi kızdır Perihan. Akşama doğru E yayınevine uğramıştım. Buyrukçu ordaydı. Birlikte çıkıp bir yerde oturduk. Sana çok selâm söyledi. Buyrukçu¹ Eylülde Ankara'ya gelip yerleşiyor. Muallâ'nın² ailesiyle de anlaşmış bu konuda Ankara'da ev tutu-

1. *Buyrukçu*: Öykücü Muzaffer Buyrukçu. (Yay.)

2. *Muallâ*: Buyrukçu'nun sonradan evleneceği hanımın arkadaşı. (Yay.)

Bugün nasıl? Bir şeyin olup bitmesi olayı önem
 lodir, oradan sonra çorap sökiği gibi gelir. Senin
 durumun da öyle şimdi gün günden iyice dağın
 yonilecek. Akşam Perihan'ta gittim. Gereğine
 orda kaldık. Memo bugün de orda. Nihâl'e belki
 yarın götürürüm. Alıstı çünkü. Dicle ile oynayıp du-
 nurlar. Perihan'a demiş ki: "Benim bir halam daha
 var; ben onu daha çok seviyorum. Çünkü o daha
 güzel". Görüyorsun oğlunun ağızlablarsı, muziptik-
 lerini. Perihan onun gerçekte çok uflu ve utangaç
 bir çocuk olduğunu söylüyor.

* Dün Perihan gelmiş demek. Nasıl geldiğini, sen
 nasıl bulduğunu seninverini anlattı. İyi kiydi Perihan.
 Akşama dağın E yayınevine uğramışım. Büyükcü
 ordaydı. Birlikte akıp bir yerde oturdık. Sara çok
 selâm söyledi. Büyükcü Eytüde Ankara'ya gelip
 yerleşiyor. Malle'nin ailesiyle de anlaşmış bu konuda
 Ankara'da en tutulacak. Mistle Yurtdışından dön-
 dükten sonra Büyükcü Ankara'ya gidicek ve boşan-
 ma işlemlerine başlayacak. Bu sefer daha ciddi ve
 kararlı görünüyor. Onun ne işleyeceği belli de olmaz,
 o da başka.

*

"Annem ne yapıyor baba? Ne zaman gelecek?"

"Kimi seviyorsun en çok?" "Anne-babamı."

*

Bana da Cemal anne diyor bugünlerde.

Dicleye "Lazım değil" diyor.

*

Neler deniyor ki.

*

lacak. Misli² yurt dışından döndükten sonra Buyrukçu Ankara'ya gidecek ve boşanma işlemlerine başlayacak. Bu sefer daha ciddi ve kararlı görünüyor. Onun ne işleyeceği belli de olmaz, o da başka.

*

"Annem ne yapıyor baba? Ne zaman gelecek?"

"Kimi seviyorsun en çok?" "Anne-babamı."

*

Bana da Cemal anne diyor bugünlerde.
Dicle'ye² "dagıl dugul" diyor.

*

Neler demiyor ki.

*

Benim o son şiir büyük yankılar uyandırmış. Günlerce üstünde tartışılmış. Kimileri çok önemserken, kimileri "hadi canım sen de" gibisinden lâflar etmişler.

*

Şimdi yeni bir şiirim var, bitmemiş. Onda şöyle iki dize var:

*Dinle küçük bir kız söylüyor
Koparmasınlar beni koparmasınlar beni.*

1. Misli: Buyrukçu'nun eşi. (Yay.)

2. Dicle: Perihan'ın oğlu.

Hadi iki dize daha ekleyeyim buna:

Dinle Pir Sultan Abdal söylüyor

Sesinde gökyüzü ve binlerce ipekböceği.

*

Bir İtalyan gemisi vardı, demir aldı demin. Mavi, dev bir gemi. Kimler var içinde. Böylece anlaşıyor ki bu satırları Nahit'in ordan yazmaktayım. Zaten gümrük şu günlerde sana gelirken ya da senden dönerken bir durak oluyor benim için. Maliyeye daha hiç uğramadım.

*

Sevmek ne uzun kelime!

*

Derin deniz mavisi.

*

Ne zaman geleceksin?

*

İçsel geldi mi? Son sıralarda ondan hiç haber çıkmadı. Kışa televizyonun olacak. Memo üç yaşını doldurmuş olacak. Saat 17'lerde ortalık kararmacak. Şarkılar söyleyeceğiz. Radyodan fasıllar dinleyeceğiz. Ama yazda, günde de yapacağımız işler var. Yapılacak çok şey var.

*

Sevgilim ben şimdi büyük bir kentte seni düşünmekteyim.

Elimde uçuk mavi bir kalem, cebimde iki pa-

Benim o son sür lüyük yankılar uyandırmış günlerce üstünde tartışılmış. Kimileri çok önemserken kimileri "hadi canım sude" gibi sünden laflar etmişler.

* Sonki yeni bir şiirim var, bitirmiş. Onda şöyle iki dize var:

Dinde küçük bir kız söylüyor
Koparmasınlar beni koparmasınlar beni

Hadi iki dize daha ekleyeyim buna;

Dinde Pür Sultan Abdal söylüyor
Sesinde gökyüzü ne türlerce ipikböceği

*

Bir İtalyan gemisi vardı, demir aldı demin. Mani, den bu gemi. Kankler var içinde Böylece anlatılıyor ki bu satırları Nahit'in ordan yazmaktayım. Zaten geminin su günlerde sona gelirken ya da souden dönerken bir durak oluyor benim için. Malıyeye daha hiç uğramadım.

*

Sevmeç ne uzun kılını!

*

Derin deniz manisi

*

Ne zaman geleceksin?

*

İşin geldi mi? Son sıralarda ondan hiç haber çıkmadı. Kışa telenizyonun olacak. Memo 59 yaşını doldurmuş olacak. Saat 12'lerde ortaklık kararnacak. Şarkılar söyleyeceğiz Radyodan faullar donlayacağız. Ama yazda, gözde de

ket cıgara.

Hayatımız geçiyor gözlerimin önünden

Çıkıp gitmelerimiz, su içmelerimiz, öpüştüklerimiz

"Ağlarım aklıma geldikçe gülüştüklerimiz."

Çiçekler, çiçekler, su verdim bu sabah çiçeklere,

O gülün yüzü gülmüyor sensiz.

O köklensin diye pencerede suya koyduğun devetabanı

Hepten hüzünlü bugünlerde

Gür ve coşkun bir günışığı dadanmış pencereye

Masada tabaklar neşesiz

Koridor ıssız

Banyoda havlular yalnız

Mutfak dersin derbeder ve pis

Çiti orda duruyor, ekmek kutusu boş

Vantilatör soluksuz

Halılar tozlu

Giysilerim gardropda ve şurda burda

Memo'nun oyuncak sepeti uykularda

Mavi gece lâmbası hevessiz

Kapı diyor ki açın beni kapayın beni

Perdeler gömlek değiştiren yılanlar gibi

Radyo desen sessiz

Tabure sandalyelerden çekiniyor

yapacağımız işler var. Yapılacak çok şey var.

*

Sungilin den. smdi lüzükle bir kottle seni düşünmekteyim
Elimde vakti mani bir kalem cebimde iki paket sigara
Hayatımız geçiyor gözlerimin önünden
Çıkar gülmelerim, su içmelerim, öpüşüklerim
"Ağlarmın aklıma geldikçe gülmüşüklerim"
Çocuklar, çiçekler, su verdim bu sabah çiçeklere
O gülün yüzü gülüyor sensiz
O köhlensin diye pencerede suya kaydıgım devetabanı
Hepten hüznümlü hüngörlerde
Gör ne coşkun bir günışığı dadadım. pencereye
Masada tabaklar neşesiz
Koridor ıssız
Banyoda havlular yalın
Mutfak dersin derbeder ne pıs
Çoti orda duruyor, etekçi kutusu boş
Vantolatör salaksız
Halılar tozlu
Giyislerin gardropda ne şunda burda
Mimnunun oyuncak sepeti uykuhularda
Mani gelir lönkaları hevesiz
Kapi diyor ki açın beni kapayın beni
Pordeler gömlek değıştiren yataklar gelin
Radyo derin sessiz
Tabure sandalyalardan çekiniyor
Küçük oda karanlık ne ıssız
Her şey seni bekliyor her şey gelmeni.
İçeri girmen.
Simon elinin değmesi
Gözünün dakunması
Ne her şey tekrarlıyor
Seni hiçe sevdigimi

Celal Sirel

Küçük oda karanlık ve ıssız
Her şey seni bekliyor her şey gelmeni
İçeri girmeni
Senin elinin değmesini
Gözünün dokunmasını,
ve her şey tekrarlıyor
Seni nice sevdiğimi.

Cemal Süreya

Dün senden ayrıldıktan sonra eve gittim. Akşam geç saatlere dek bekledim. Memo gelmedi. Sonra Madam söyledi; Nihal telefon etmiş; bu gece Nihal'lerde kalacaklarmış; hoşuma gitmedi bu; çünkü oğlumla beraber olmak isterdim. Sanırım Memo da beni aramıştır. Böylece, annenin gezme sevdası daha ilk günden başladı bile. Her neyse, seni düşündüm bütün gün, bütün gece. Bizim ne büyük bir mutluluğumuz, ne kocaman aşkımız var; başka kişilerin düzenimizi bozmalarına izin vermemeliyiz.

*

Şimdi daha iyisin ya. Bugün dördüncü gün. Elif ne zaman doğacak acaba? Onun için neler düşünüyorum bilsen. İşten ayrılacaksın. Derginin sahibi olacaksın ve bu sıfatıyla Bağ-Kur'a bağlı olarak prim ödeyeceksin. Böylece 7-8 yılda emekli olman ve sözgelimi 2000 lira (hiç değilse 1500 lira) emekli aylığı elde etmen mümkün. Tabii bu bizim yatıracağımız prime bağlı. Ayda senin için 250-300 lira prim ödeyebiliriz.

22 Temmuz

Dün senden ayrıldıktan sonra eve gittim. Akşam geç saatlere dek bekledim. Memo gelmedi. Samra Madam söyledi; Nihal telefon etmiş; bu gece Nihal'de kalacaklarmış; hoşuma gitmedi bu; çünkü oğlumda birader olmak istirdim. Samram Memo da beni aramıştır. Böylece, anaenin gezme sevdası daha ilk günden başladı bile. Her neyse, seni düşünürüm. Lütfin gün, lütfin gece. Bizim ne hü-yûk bir mutluluğumuz, ne kocaman aşkımız var, hâşha kisilerin düğünümüzü bozmalarına izin ver-memeliyiz.

*

İndi daha iyisin ya. Bugün dördüncü gün. Eliş ne zaman doğacak acaba? Onun için neler düşünüyorum bilsen. İşten ayrılacaksınız. Dergî-nin sahibi olacaksınız, ve bu sıfatıyla Bağ-Kur'a bağlı olarak prim ödeyeceksin. Böylece 7-8 yılda emekli olan ve sözlümi 2000 lira (hiç değilse 1500 lira) emekli aylığı elde etmen mümkün. Tabii bu bizim yatacağımız prime bağlı. Azda sen-çün 250-300 lira prim ödeyebiliriz.

*

Sen yoksan, bir de Memo yoksa duramıyo-rum evde. Yalnızlık duyuyorum. Onun için gece Erîm'ye telefon ettim, o geldi; bir duble raki verdim. Sonra da pizri an oldum, çığır-dığma, çünkü saat 11'de uyku bastırdı beni; o ise gitmeği bir türlü akl etmiyord. Bayağı şakıldım.

*

*

Sen yoksan, bir de Memo yoksa duramıyorum evde. Yalnızlık duyuyorum. Onun için gece Ercü'ye telefon ettim, o geldi; bir duble rakı verdim. Sonra da pişman oldum çağırdığıma, çünkü saat 11'de uyku bastırdı beni; o ise gitmeyi bir türlü akıl etmiyor. Bayağı sıkıldım.

*

Seni hayırlısıyla en geç önümüzdeki cuma ya da cumartesi günü eve götürebilsek... Şimdi bütün derdim o. Yoksa sen hastaneden çıkmadan ayın 30'u akşamı burdan gidersem, gözüm arkada kalacak. Eğer böyle bir şey olursa, n'olur, eve geldiğin gün telefon et bana, Ankara'ya. İçim ancak o zaman rahat eder.

*

Annen ortalığı süpürmüş. Gerçekten de ortalık toz duman olmuştu 10-12 günde. Sen yokken ben bardağı bile mutfaka götüremiyorum. Tırnaklarımı bile kesemiyorum, bilesin bunu.

*

Sevgiler içinde Zuhal sevgisi.

*

Bu arada Pir Sultan çalışmaları aksadı. Pazartesiden itibaren bütün gücümle ona abanacağım. Ağustos sonuna kadar bitirmeliyim onu. Gazeteye vermeden önce bir kez senin okumanı, eleştir-

meni, bir de imlâsına bakmanı rica edeceğim. Bunu yaparsın, değil mi?

*

Bir de şiir yazıyorum bu arada. Ayrı bir şiir. Uzun bir şiir. Hiç yayımlanmayacak. Sende kalacak. Bir şairin, sevdiğine en büyük armağanı, yayımlanmayan, hiç de yayımlanmayacak bir şiir olabilir. Böyle düşünüyorum. Her yıl böyle bir şiir yazacağım sana. Saklarsın. İstersen ben öldükten sonra yayımlarsın. Ben ölene dek yayımlamak yasak. İstersen sen de hayatın boyunca sakladıktan sonra Memo'ya verirsin. O ne isterse yapar.

*

İnsan bazı şeyleri geç keşfediyor. Meğer tam Okmeydanı dolmuş durağının önünde bir kahve varmış. Zemin (yani bodrum) katta olduğu için şimdiye dek görememişim. oysa 13 gündür, hastaneye gelmeden, oturup mektuplarımı yazacak bir yerin ne kadar sıkıntısını çekmiştim. Bayağı bir sorun olmuştu bu benim için. Kadıköy'deki kahvede mi, Nahit'in Karaköy'deki odasında mı, yoksa Şişli'de bir pastanede mi oturmalıydım. Ama, işte, bugün, bir pınar gibi buldum o kahveyi. Kahve deyip geçme, Önemlidir. Ve oturup hep aynı yerde yazmak eğilimi vardır bende. Evde ya da dairede masamın yeri değişse düzenim bozulur.

Seni hayırlısıyla en geç önümüzdeki cuma ya da cumartesi günü eve götürebilsek.. Şimdi lütfen dedim o. Yoksa sen hastaneden çıkmadan ayın 30'u akşamı bundan gödersen, gözüm arkada kalacak. Eğer böyle bir şey olursa, n'olur, eve geldiğin gün telefon et bana, Ankara'ya. İkim ancak o zaman rahat eder.

*

Annen ortalığı süpürmüş, Gerçekten de ortalık toz dumana olmuştur 10-12 günde. Sen yokken ben bardağı bile mutfaka götüremiyorum. Turnabla- rını bile kesemiyorum, bilcesin lütfen.

*

Sevgiler içinde Zuhul Sevgisi

*

Bu arada Pir Sultan çalışmalarını aksadı. Pazar- ıtsızdan itibaren lütfen gücümle ona abanacağım. Ağustos sonuna kadar bitirmeliyim onu. Gazeteye vermeden önce bir kez sizin okumanı, eleştirmeni, bir de mclâsına bakmanı rica edeceğim. Bunun yaparsın, değil mi?

*

Bir de şiir yazıyorsun bu arada ayın bir şiir. Uzun bir şiir hoc, yayınlanmayacak. Sendeki kalacak. Bir şairin, sevdiğine en büyük arma-ğanı yayınlanmayan, hoc de yayınlanmayacak bir şiir olabilir Böyle düşünüyorum. Her yıl böyle bir şiir yazarak yazacağım sana. Sah- larım. İstersen ben öldükten sonra yayım-

Kolum kanadım kırılmış gibi olur. Bir süre gerçek havama giremem. Daha tuhafını söyleyeyim, hep aynı tuvalete gitmek isterim. Sinemada aynı koltuklar çeker beni. İnsanlarda da öyle. Yeni biri, yeni bir arkadaş sıkar beni. Neler konuşabilir insan yeni bir kişiyle. Yeni bir kişiyle dost olunabilir mi? Bu yüzden diyorum ki insan anıdır. Kabul edeceğim tek yeni kişi Elif Zeyno olabilir. O da yeni sayılmaz; bizim (senin, benim, Memo'nun) yeni bir biçimlenişi, yeni bir dirim kazanması belki.

*

Selâm ona.

*

Selâm sana.

Cemal Süreya

larsın. Ben ölene dek yazmıyım aklım yazsın. İstersen
sen de hayatın boyunca sakladıklarını sana
Memo'ya verisin. O ne isterse yapar.

*

İnsan bazı şeyleri geç keşfediyor. Meğer tam
Okmeydanı dalmış; İsmail'in önünde bir kahve
varmış; Zeynep (yani Bodrum) katta olduğu için
simdiye dek görememişim. Oysa 13 gündür, has-
tahaneye gelmeden, oturup mektuplarımı yazacak
bir yerim ne kadar sıkıntısına çekmiştim. Bayağı
bir sorun olmuştuk bu benim için. Kadıköy'deki
kahvede mi, Nispetiye'deki Karabey'deki odasında mı,
yoksa Şişli'de bir pastanede mi oturmalıydım.
Ama, işte, bugün, bir penai götü buldum o
kahveyi. Kahve deyiş geçire. Önemlidir. Ve
oturup hep aynı yerde yazmak eğilimi vardır
bende. Ende ya da dairede masanın yeri değişse
düzenim bozulur. Kolum kanadım kırılmasın gibi
olur. Bir süre gerçek havaya giremem. Daha
tahafime söyleyeceğim, hep aynı tuvalete gitmek
istirim. Sonuçta aynı kolonlar çeker beni. İn-
samlarda da öyle. Yeni bun, yeni bir arkadaş,
sıkır beni. Neler konuşabilir insan yeni bir ki-
şiyi. Yeni bir kişiyle dost olunabilir mi? Bu
yüzden diyorum ki insan anılatıdır. Kabul ede-
ceğim tek yeni kişi Elif Zeynep olabilir. O da
yeni sayılmaz; bugün (senin, benim, Memo'nun)
yeni bir kişiliği, yeni bir yaşam tarzı
belki.

* Selâm ana.

* Selâm sana

Celal Sımsık

İşte yine Beykoz. Saat 15. Kim derdi ki bir hafta sonra yine buraya, Sıtkı'nın gazinoya (Gazino Sıtkı) geleceğim, aynı masaya oturup sana bir mektup yazacağım. Ama oluyor işte. Biraz sonra Ercü de gelecek. Eve gidip (Hasem Gani'nin evine) dergilerden 12. ve 17. sayı ayıklaması yapacağız. Tabii ayıklanacak dergi kalmışsa. Hava çok güzel. Hafif bir de esinti var. Sizin orası nasıl şimdi? İçsel gitmiştir. Ameliyatın 5. günü bugün. Oysa geçen hafta bu masada Fâzıl Hüsnu'yü beklerken ameliyattan henüz bir haber yoktu daha. Hayat bu, zaman olayları geride bırakıyor, örtüyor, Gün gelecek, hastane ve ameliyat da bir anı olacak, Okmeydanı'ndaki koğuş da, tıpkı Şişli hastanesindeki koğuş gibi uzaklara kayacak, az görünür bir kimlik kazanacak. Ama Okmeydanı'ndaki yaklaşımımız bize kalacak, bizim olacak, yaşantımızın bundan sonraki evresiyle kaynaşacak.

*

Kahveye geldiğim anda Memo'nun şarkısı çalıyordu; "Kendim ettim kendim buldum, eyvah-

İşte yine Beykoz. Saat 15. Kim derdi ki bir hafta sonra yene buraya, Sıtkı'nın gazinosına [Gazino Sıtkı] geleceğim, aynı masaya oturup sana bir mektup yazacağım. Ama oluyor işte. Biraz sonra Erci de gelecek. Eve girip (Hassan Gani'nin evine) dergilerden 14 ve 17. sayı ayıklamaları yapacağız. Tabii ayıklanacak dergi balmışsa. Hama çok güzel. Hafif bir de esinti var. Sizin orası nasıl şimdi? İçse gitmiştir. Smeliyatın 5. günü bugün. Oysa geçen hafta bu masada Fazıl Hüsni'yi beklerken ameliyattan henüz bir haber yoktu daha. Hayat bu, zaman olayları geride bırakıyor, örtüyor. Gün gelecek, hastahane ve ameliyat da bir an olacak, Okmeydanı'daki kağıt da, tıpkı Sıtkı hastanesindeki kağıt gibi uzaklara kuyacak, az girsin bir kimlik kazanacak. Ama Okmeydanı'daki yaklaşıyoruz bize kalacak, bizim olacak, yaşıntımız, lundan sonra ki evresiyle kaynaşacak.

*

Kahveye geldim anda Memo'nun sarhisi çalışıyor; "Kendim elim kendim buldum, eyvah. eyvah!" İşte o sarhi çalışıyor. Annen çamasını da yıkardı Memo ile öğleze doğru Ayla'lara gittiler. Annen bayına Sakıp'tan söz ediyor. Kıyarım biraz luma. Oysa, buluyorun, kıymamak gerek böyle şeylere. Doğal bir şey Sakıp'a ağzından düşürmemesi. Nedenini de buldum; Memo sıra dışı bir çocuk, sistin bir çocuk. Oysa Sakıp tam annene göre bir çocuk. Nihal'e sana karşı duygularını da bu mantikle yorumlayabilir miyiz acaba? Herkeste kendi adamını, kendi esprisini arama eğilimi var galiba. Sence de öyle mi?

*

eyvah!" İşte o şarkı çalıyordu. Annen çamaşırı da yıkadı. Memo ile öğleye doğru Ayla'lara gittiler. Annen boyuna Sakıp'tan söz ediyor. Kızıyorum biraz buna. Oysa, biliyorum, kızmamak gerek böyle şeylere. Doğal bir şey Sakıp'ı' ağızından düşürmemesi. Nedenini de buldum; Memo sıra dışı bir çocuk, üstün bir çocuk. Oysa Sakıp tam anne göre bir çocuk. Nihal'le sana karşı duygularını da bu mantıkla yorumlayabilir miyiz acaba? Herkeste kendi adamını, kendi esprisini arama eğilimi var galiba. Sence de öyle mi

*

Eskiden de hep gelip bu masada otururdum. Sondan bir masa bırakarak en uçta oturmak. Huyumdur benim. Akşoti geldi demin. Akşoti'den söz etmiştim sana, belki anımsarsın, hani bizim damı aktaracaktı. Beykoz'un yahudisi. Yahudi ama yoksul bir adam. Ona bir Coca-Cola ısmarladım ve gitti. Yolda Kör İbrahim Efendiye de rasladım; görmemiş gibi davrandım, adımlarımı sıklaştıırıp yürüdüm. Yine maç var sahada. Burda hayat hep aynı geçiyor, ve bu tekdüzeliğin ayrı bir güzelliği var, inkâr edemeyiz. ("Can alıcı bakışları gözünde gözünde.")

*

Seni doyurmak
Seni giydirmek

1. Sakıp: Nihal'in oğlu. (Yay.)

Estiden de hep gelip bu masada oturdum. Sonda
bir masa burakarak en uçta oturmak Hıymdur
benim. Akşoti geldi demin Akşoti'den söz etmişim
sana, belki anımsarsın, hanı kızım damı aptara-
caktı. Beyhoz'un yahudisi. Yahudi ana yoksul bu
adam. Ona bir CocaCola ısmarladım ve gitti yolda
Kâr İbrahim Efendiye de rastladım; görmenio, gibi
damrandım, adınılarımı sebastırıp yüründüm. Yıme
maç var sahada Banda hayal hep aynı geçiyor, ve
bu tekdizelozin aynı bir güzellozi var, inhâr edene-
yiz. (Çam alıcı babısları gözünde gözünde).

*

Seni dayırmak
Seni gıfıdırme
Seni ıyutmak
Seni göldürmek
Seni yazatmak

*

Evet, evet, Beyhoz'da oturmak. Herde gelip buraya
yerleşmeli. Bıyık ve her olanağı bulunan bir ev,
bahçe, küçük bir araba. Yapıtları lunda yazmak,
Arabayla Başaz köprüsünü geçerek yazımevlerime
götürmeli Buna varsın, değir mi? 13 yıl sonra
burdayız yazarsak tahii. Memo 16 yaşında olur
o zaman, çağırda top koşturur, bisiklete biner. Elif
Zeyno -ki 10-12 yaşındadır- Senin dizinin dikinden
ayrılmaz. Ne Elif'tir o! Çoşkları o sular. Elif bir
su! Elif kibrir versene! Elif aşığı Elif yuharı
Bende böyledir. Anılarla düşler iç içe gelir
Birbirinden ayrılmaz. Düşler anıların kız çocuk-
larıdır. Sen yaprak bakışlı küçük kız, eğil bir
yıl öpeyim yanağından.

*

Seni uyutmak
Seni güldürmek
Seni yaşatmak

*

Evet, evet, Beykoz'da oturmalı. İlerde gelip buraya yerleşmeli. Büyük ve her olanağı bulunan bir ev, bahçe, küçük bir araba. Yapıtları burda yazmalı, arabayla Boğaz Köprüsünü geçerek yayınevlerine götürmeli. Buna varsın, değil mi? 13 yıl sonra burdayız. Yaşarsak tabii. Memo 16 yaşında olur o zaman, çayırdaki top koşturur, bisiklete biner. Elif Zeyno –ki 10- 12 yaşındadır– senin dizinin dibinden ayrılmaz. Ne Elif'tir o! Çiçekleri otular. Elif bir su! Elif kibrit versene! Elif aşağı Elif yukarı. Bende böyledir. Anılarla düşler iç içe gelişir. Birbirinden ayrılmaz. Düşler anıların kız çocuklarıdır. Sen yaprak bakışlı küçük kız, eğil bir yol öpeyim yanağından.

*

"Öyle derin ki gözlerin içmeye eğildim de"

(Aragon)

*

Bizi bir kamyonu doldurdular. Tüfekli bir erin nezaretinde. Sonra o iki erle yük vagonuna doldurdular. Günlerce yolculuktan sonra bir köye attılar. Tarih öncesi köpekler havlıyordu. Akıldan hiç çıkmaz o yolculuk, o havlamalar, polisler. Duyarlılığım biraz da o çocukluk izlenimleriy-

"Öyle derim ki gözlerim içreğe eğildim de" (Aragon

*

Bizi bir kamyonla daldurdular. Tüfeli iki erim neza-
retinde. Sonra o iki erle yuth vagonuna daldurdular.
Günlerce yalculuktan sonra bir koye attılar. Tarık önceki
koyelerden habli yordu. Ahlımdan hiç çıkmaz o yalculuk,
o hıslamalar, patisler. Duyarlığın biraz da o 40-
cubuk izlenimleriyle listiniyor belki. Anam sürgün-
de öldü, babam sürgünde öldü. Memo'ya ve sana
duyduğum sevgide bu ölümleri de, bu öksüzlük-
leri de değerlendirmelisin. Aşkımın tanderdan yeni
çelikle, bir yufka gibi her dem sıcak ve taze ol-
duğumun anlamalısın. Yokse öğrenim yıllarında
Baskent sokaklarında ceplerime ellerimle doldura-
rak yürürken ilerde bir barın olacağına, çocuk-
ların olacağına düşünürdüm. Yüzsüz, bedensiz
bir şeydi bu kadın; bir gölge gibi dışlerimin
arasından süzülür, geçer giderdi zamanı zaman.
Sen sin o kadın. O çocuklar Memo ile Elif
Anamle babam Bolcib'te şofanın yanında yanyana
iki neyarde uyuyorlar. Anam 1938'de, babam 1957'de
öldü. İki öüm arasında 20 yıllık bir ara var. Ama
ışte ötesi de yanyana yatıyor. Bir gün gödelim
Godelim mi? Büyükanneyle İlasan Amcam da
şu koyu yeşilliğin altındalar. Ama yanyana
değiller. "Sizin hiç babanız öldü mü?"

*

Biz gözyaşımızı gözleyin insanlar

Biz kahkahamızı da gözleyiz

Biz koşuyu kaybettikten sonra da koşan atlarız.

*

Seni seviyorum.

*

le besleniyor belki. Anam sürgünde öldü, babam sürgünde öldü. Memo'ya ve sana duyduğum sevgide bu ölümleri de, bu öksüzlükleri de değerlendirmelisin. Aşkımın tandırdan yeri çekilmiş bir yufka gibi her dem sıcak ve taze olduğunu anlamalısın. Yüksek öğrenim yıllarında Başkent sokaklarında ceplerimi ellerimle doldurarak yürürken ilerde bir karım olacağını, çocuklarım olacağını düşünürdüm. Yüzsüz, bedensiz bir şeydi bu kadın; bir gölge gibi düşlerimin arasından sıyrılır, geçer giderdi zaman zaman. Sensin o kadın. O çocuklar Memo ile Elif. Annemle babam Bilecik'te Şoşanın yanında yanyana iki mezarda uyuyorlar. Annem 1938'de, babam 1957'de öldü. İki ölüm arasında 20 yıllık bir ara var. Ama işte ikisi de yanyana yatıyor. Birgün gidelim. gidelim mi? Büyükkannemle Hasan amcam da şu koyu yeşilliğin altındalar. Ama yanyana değller. "Sizin hiç babanız öldü mü?"

*

Biz gözyaşımızı gizleyen insanlarız

Biz kahkahamızı da gizleriz

Biz koşuyu kaybettikten sonra da koşan atla-

rız

*

Seni seviyorum.

*

Sevgilerle.

*

Dün görüşemedik. İki yüzyıl görüşememişiz gibi geldi bana. Ve üç yüzyıllık görestim seni. Önce dünün haberlerini tamamlayayım. Eve gittim, kimse yoktu. Saat akşam yediye kadar bekleyip bir daha gittim, yine kimse yok. Beykoz'lara kadar bir daha gitmek zorunda kalmamak için sonucı' almadan dönmemeye karar verdim. Saat sekizde Ercüment'le¹ birlikte gittik. Yine kimse yok. Ercüment karnının aç olduğunu söyleyerek benden ayrıldı. Gece voleybol maçı varmış, yemekten sonra oraya gidecekmiş. Ben evin bahçesine girdim. Kuyunun üstüne oturdum. Hem bekledim, hem de inen karanlıkla birlikte burda geçen günlerimizi yeniden yaşadım. Köpek havlamaları kuş seslerine ne güzel karışıyormuş burda. Nihayet saat dokuzda kiracılar geldiler. Neyse ki dergilerin büyük kısmını' atmamışlar. Hemen tarama işlemini yaptım. Eksik sayıları aldım. Bir paket

1. *Ercüment*: Ercüment Uçarı. (Yay.)

Sungülerce.

*

Öm görünsemoduk. İki yüz yıl görünsememisiz giki geldi bana. Ve üç yüz yıllık görestim soni. Önce dünür haberlerini tamamlıyayım Eve gittim, kimse yoktu. Saat akşam yedinde kadar bekleyip bir daha gittim, yine kimse yok. Buğuzlara kadar bir daha gitmek zorunda kalmamak için sonucu almadan dönmeye karar verdim. Saat sekizde Ercüment'le birlikte gittik. Yine kimse yok. Ercüment karninin aç olduğunu söyleyerek benden ayrıldı. Gecce voleybol maçı varmış, yemektan sonra araya gidecekmış. Ben evin bahçesine girdim. Kuyunun üstüne oturdum. Hemi bekledim, hem de inen karanlıkla birlikte burada geçen günlerinizi yeniden yaradım. Kopek hırlamaları kış seslerine ne güzel karışuyormuş, burada. Nihayet saat dokuzda kiracılar geldiler. Neye ki dergilerin büyük kısmını atmamışlar. Hemen tarama işlemi yaptım. Eski kitapları aldım. Bir paket yapıp yola çıktı. Eve geldiğinde saat 11'i buluyordu. İsmo uykuyordu.

*

Bugün Nabit'e uğradım sabahıtan. Mesut beni aramış. Snat'ın değil onun arabasından yararlanacağı. İnşallah Cumartesiye kadar (bu geç) çıkarım. Bak ameliyatın altıncı günü oldu bile. Sana istediklerini aldım.

*

Elif! yani hem Elob Sargun, hem Elif Zeyno

*

yapıp yola çıktım. Eve geldiğimde saat 11'i buluyordu. Memo uyuyordu.

*

Bugün Nahit'e uğradım sabahdan. Mesut beni aramış. Suat'ın değil onun arabasından yararlanacağız. İnşallah Cumartesiye kadar (en geç) çıkar-sın. Bak ameliyatın altıncı günü oldu bile. Sana istediklerini aldım.

*

Elif! Yani hem Elif Sorgun,¹ hem Elif Zeyno.

*

Şimdi o Şişli'de keşfettiğim kahvedeyim. Her yerden yazıyorum sana. Gerekirse Nikaragua'dan, Kongo'dan, Çin'den de yazarım. Kahve kalabalık. Kâğıt oynayanlar, tavla oynayanlar, tartışanlar, fısıldaşanlar, hiçbir şey yapmayanlar... Memo son günlerde seni daha çok söylemeye başladı. Günler geçtikçe özlemi de ağırlaştı herhal. Ama anneannesinden çok memnun. Öyle ya, ben sokağa çıkarken artık eskisi gibi ağlamıyor. Ama akşama mutlaka gelmemi de şart koşuyor. Şimdi düşgücünü daha da başka türlü çalıştırmaya başladı. Boyuna masallar, öyküler anlatıyor. Öcü At ile Tak-Tak arasında olaylar uyduruyor. İşte kayıp arabasını Tak-Tak alıp Öcü At'a vermişti de... falan filân. Öcü At mı döver Tak-Tak mı? Hangi-

1. *Elif Sorgun*: Zuhâl'in şair olarak kullandığı ad. (Yay.)

si daha güçlü? Hangisi hangisini kuyuya atacak?
Boyuna bir kuyudan söz ediyor.

*

"Baba, anneme gittin mi?" "Annem gelecek mi?"

*

Seni ne kadar da seviyor.

*

Sigaran bitmiştir. Kibritin bitmiş. Akşamları bir kadeh rakı içiyorum. Ufak bir Yeni Rakı'yı bir haftada bitirmecesine. O da yetiyor. Kilo düşmede bir durma oldu galiba. Akşamları biraz fazla mı yiyorum ne? Olsun, bu gidişten memnunum ben. Eylülde değilse de Ekimde giyeceğim elbise-mi. Sen hastaneden çık, bir de kırıvat alacağım o gün.

*

Sevgilim, bir günün ortası şimdi
Taşıtlar hızla gelip geçiyor, her yer kalabalık,
Ben seni düşünüyorum bir bodrum kahvesin-
de

Uzat bana uzat ellerini.

İzinli askerler görüyorum, kırıtarak yürüyen
işçi kızlar

İstanbul her günkü yaşantısı içinde, uğultulu,
Güvercinler güneşten bir sessizliği biriktiri-
yor

Şimdi o Şişli'de kışfettiğim kahvedeyim. Her
yerden yazıyorum sana. Gerekirse Nikaragua'dan,
Kongo'dan, Çin'den de yazarım. Kahve kalabalık.
Kâğıt oynayanlar, tavla oynayanlar, tartışanlar,
fırlıdaranlar, bu, bir şey yapmayanlar... Memo-
san günlerde seni daha çok söylemeye başladı. Gün-
ler geçtikçe özlemi de ağırlaştı herhal. Ama annen-
nesinden çok memnun. Öyle ya, ben sahaya çıkarben
artık estisi göti ağırlanıyor. Ama akşama mutlaka
gelmemi de farketmiyor. Şimdi dişgücünü daha
da başka türlü çalıştırmaya başladı. Boyuna ma-
sallar öyküler anlatıyor. Öcü At ile Tak-Tak ara-
sında olaylar uyduruyor. İşte kayıp arabasını
Tak-Tak alıp Öcü At'a vermiş de... falan folân.
Öcü At mı döner Tak-tak mı? Hangisi daha güçlü?
Hangisi hangisini kuyuya atacak? Boyuna bir
kuyudan söz ediyor.

*

"Baba, anneme gittin mi?" "Annem gelecek mi?"

*

Seni ne kadar da seviyor.

*

Sigaram bitmiştir. Kibritin bitmiş. Akşamları
bir kadeli rakı içiyorum. Ufak bir Yeni rakıya
bir haftada bitirircesine. O da yetiyor. Kilo
düşmede bir durma oldu galiba. Akşamları biraz
fazla mı yiyorum ne? Olsum, bir gödişten mem-
nunum ben. Eylül'de değilse de Ekim'de gıyacağım
elbisesini. Sen hastaneden çık, bir de kiravat
alacağım o gün

*

Ben seni düşünüyorum seni
Hani tıpkı o ilk günlerdeki gibi
Kalbim diyorum kalbim
Daha dün tezgâhtan çıkmış bir su sayacı gibi
Aşk anılar besliyor düşler kadar
Bu yüzden diyorum ki aşk eskidikçe aşıktır
Sevgi eskidikçe sevgi.

Günümüz ekmeğimiz, türkümüz
Çoluğumuz çocuğumuz
Binalar yan yana yükselip gidiyor
Vapurların ağzı köpük içinde
Uzaklarda ne kapılar açılıyor
Trenin biri bir istasyona varıyor
Ordan çıkıyor biri.

Her şey biliyor her şey
Sen biliyor musun bakalım
Seni nice sevdiğimi?
Üstüne titrediğimi?

Geldiğimi?
Gittiğimi?

Hadi!

Cemal Süreya

Sevgi, bir günün ortada şimdi
Tatlılarıyla gelip geçiyor, her yer kalabalık,
Ben seni düşünüyorum bir bodrum kahvesinde
Uzat bana uzat ellerimi
İzrael askerler görüyorum, kurtarak yürüyor içi kollar
İstanbul her günkü yasası, içinde, uğultulu,
Güvercinler güneşten bir sessizliği bürüyor

Ben seni düşünüyorum seni
İlanı tıpkı o ilk günlerdeki gibi
Kalkın doyarum kalkın
Daha dün tezgâhtan çıkmış bir su sayacı gibi
Aşk anılar besliyor düşler kadar
Bir yüzyıl doyarum ki aşk est-i-ahçе aşkır
Sevgi est-i-ahçе sevgi

Günümüz ehmeğimizi, türkümüz
Çalığımız, çalığımız
Binalar yarı yarıya yoksul olup gidiyor
Vapurların ağız köpük içinde
Uzaktalarda ne kapılar açılıyor
Türünün birisi bir istasyona varıyor
Ordan çıkıyor birisi

Her şey bitiyor her şey
Sen 'bitiyor musun babam
Seni ne sevdemi?
Üstüne titredimi?

Geldimi?
Gittimi?

Hadisi!

Celal Süreyya

Cemal Süreya

ONÜÇ GÜNÜN MEKTUPLARI

On Üç Günün Mektupları, -okuyunca göreceksiniz- ileride bir gün yayımlanacağı düşünülerek yazılmış mektuplar duygusu vermiyor. Çünkü bu mektuplar, *Cemal Süreya*'nın 1972 Temmuz'unda yazdığı gençlik mektuplarıdır. Belli ki çok kişisel, çok özel, aşk dolu mektuplardır. Aşk mektupları, bir tür sevişmedir. Bu mektuplar, belki cinselliğin ağır basmadığı mektuplar. Başka türüsü de olamazdı. Çünkü hastanede ölümcül bir ameliyata yatmış olan sevgiliye yazılmış mektuplar bunlar. Sevdiği kadına yaşama sevgisi aşılamaya çalışan, güç veren, güven veren, sevgi yüklü mektuplar. *Cemal Süreya*'nın, on üç gün boyunca aralıksız yazdığı bu mektuplara aslında tek ve uzun bir mektup gözüyle bakmak daha doğru. Baştan sona *Sevda Sözleri* ile dolu bu güzelim mektupları günışığına çıkardığım için mutluyum. Edebiyatımızda büyük bir yeri olan *Cemal Süreya*'nın önemli bir yapıtı olarak bakıyorum bu kitaba.

ERDAL ÖZ